TAN
Milliyet bu adı alıyo

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri : Siirt Meb'usu Mahmut SOYDAN

TAN
Milliyetin yeni adıdır

FIATI 5 KURUŞTUR | 9 uncu sene No. 3233 CUMA 8 ŞUBAT 1935 | Tel: { Müdür : 24310. Yazı işleri müdürü : 24319 Idare ve Matbaa : 24310

Türkçe Yazmanın gizi

Okurken seziyorum ki kimi arkadaşlar Türkçe yazıda güçlük çekiyorlar; bu güçlüğe karşı gelmek için önce yazılarını alıştıkları Osmanlıca ile yazıyorlar; sonra da bunu sözü sözüne Türkçeye çeviriyorlar.

Bunun en büyük kötülüğü şurada dır ki tek tek birbirine uyar, biri ötekini karşılar gibi görünen sözler bir araya gelince, söz kuruluşu Osmanlıca olan bir Türkçe sözler kalabalığı ortaya çıkıyor.

Bir dilden başka dile söz çevirirken bile, hangi dille yazıyorsak onun söz kuruluşuna uymamız gerektir. Bir dilin özlüğü en çok söz kuruluş yolunun başka dillerden ayırdımiyle belli olur.

En küçük bir örnek olarak Fransızca "Qu'est-ce que c'est que ça,,'yı olduğu gibi dilimze çevirsek çıkacak söz şudur: "Nedir ki bu, budur ki bu!,,.

Bir Türk bu sözden ne anlar? "Qu'est-ce que c'est que ça,, nın Türkçesi ise "Bu nedir?,, den başka bir şey değildir.

Son aylarda gözleri korkutan dil kargaşası da işte böyle Osmanlıcadan öz Türkçeye sözü sözüne — sözüm ona — çevirmeler yapılmasından ileri gelmiştir. Bu çevirmeden en kötüleri gazete yazılarında değil, küçük yazıcının elinde olan bürolarda kendini göstermiştir. Ötedenberi kalıp üzerine yazı yazmağa alışmış olan küçük yazıcı, alıştığı kalıbın üzerine öz Türkçe karşılıkları gelişi güzel — daha doğrusu gelişi çirkin — döküvermiş, ortaya kendisinin bile ertesi günü anlıyamıyacağı gülünç yazılar çıkarmıştır.

Bir örnek olarak, aşağıya bir yerde gördüğüm şu sözleri yazayım :

" 23 İkinci teşrin 1934 cumartesi günü öğle sonu ikinci ürde Tokatlıyanın geniş odalarında yapılacak olan sözverim ayınoyunlarında yüksek önünüz kıvanç verici olacağından onurlamağa elsunmaları dileğiyle saygılarımızı pekiştirmeğe atılırız.,,

Bunun Osmanlıcadan çevrilme bir uydurma yazı olduğu ne besbelli, değil mi ? «Badezzuhur» yerine «öğle sonu», «salon» yerine «geniş oda», «namzetlik» yerine «sözverim», «merasim» yerine «ayınoyun», «huzur», yerine «ön», «baisi fahir» yerine «kıvanç verici», «teşrif» yerine «onurlama», «rağbet» yerine «elsunma»... demekle yazı türkçeleştirilmek şöyle dursun, gülünçleştirilmiş oluyor.

Alışılmış Osmanlıcaya bir tutsak gibi bağlanıp kalacağımıza şu sözleri böyle yazamaz mıydık?

" 23/11/1934 cumartesi günü öğleden sonra saat ikide Tokatliyanda yapılacak nişanlanmada bulunark bizi sevindirmenizi saygılarla dileriz.,,

Bu örnekleri vermekle açıkça ortaya koymak istediğim görüş şudur :

" Türkçe yazmak için kendimizi Türkçe düşünmeğe alıştırmalıyız!,,

Yanlışsız öz Türkçe yazmanın gizi işte buradadır. Üstümüze çökmüş olan Osmanlıca kalıplarından kendimizi sıyırmalıyız. Kafamızın içindeki düşünceleri, anamızdan emdiğimiz süt gibi, öz Türkçeleştirmek için, daha düşünürken yabancı sözden uzak düşmek, düzce düşüncemizi anlatacak Türkçe sözü, kendi öz dilimizin yüreğimizde gizli duran kaynaklarından süzüp çıkarmak gerektir.

Osmanlıca yazmaya en alışmış olanlar bile, okuma yazma bilmez kimselere düşüncelerini söylemek isteyince, dillerini ne kadar düzgünleştirirler! o gibilere söylerken kullandığımız öz Türkçe sözleri nereden öğrendik? Daha anamızdan emdiğimiz sütle birlikte öğrendiğimiz bu sözleri, yalnız yazı yazarken mi unutuyoruz?

Bizce öz Türkçe yazmanın en büyük gizi — dediğimiz gibi — öz Türkçe düşünmektedir. Oyuna çıkarken oyuncuların taktıkları yapma sakal, bıyık gibi, yazı yazarken takımmaya alıştığımız Osmanlıcadan kendimizi kurtarırsak, öz ana dilimiz olan Türkçenin bütün sevimli varlıklarını dilimizin ucunda, yüreğimizin içinde buluruz.

Bunların dışında kalabilecek iki türlü söz düşünülebilir :

(1) Henüz Türkçeleşmemiş olan bilgi terimleri,

(2) Yalnız bilginler arasında kullanılan yarı terimler.

Bunların Türkçe karşılıkları da T. D. T. C. çalışmalariyle belirtilmektedir. Ancak, bunu beklemeden bile gündelik duyukları kolayca, üzülmeden Türkçe yazabiliriz. Bunun için alışkanlıktan kurtulmak ve Türkçe düşünüp söylemeye alışmak yeter!

İ. Necmi DİLMEN

Saylavlarımız bugün seçiliyor

Bugün bütün yurd şenlik yapacak ve yeni saylavlarını seçecektir

Türk ulusu yekpareliğini, Büyük Öndere bağlılığını bugünkü seçimle bütün dünya uluslarına bir daha gösterecektir

Reyler hangi saatlerde ve nasıl verilecek?

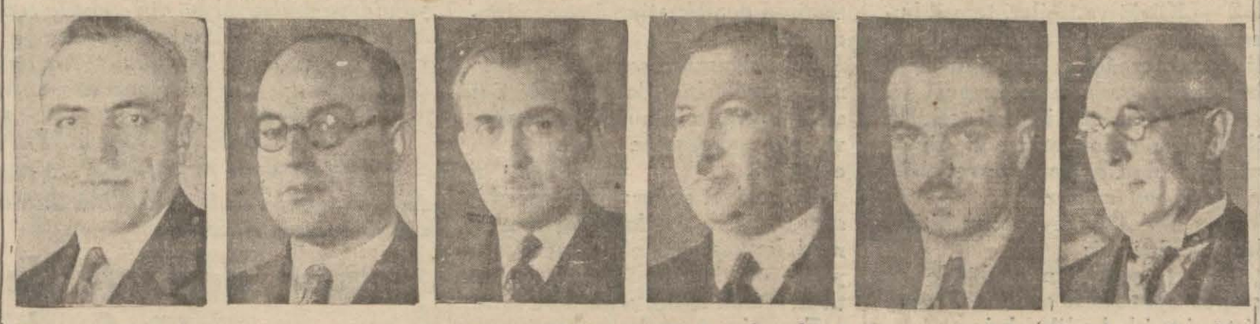

Yeni Saylav namzetlerinden: Galip (Tokat), Atıf (Bursa), Nazif (Antalya), Şükrü (Erzurum), Fuat (Erzurum), Emrullah (Malatya)

Saylav seçimi, yurdun her tarafında bu sabahtan itibaren başlamış bulunmaktadır. İkinci müntehipler, fırkanın gösterdiği namzetlere reylerini vereceklerdir. Evvelce yazdığımız gibi, muhtelif vilâyetlerden boş bırakılan yerlerde vardır. Buralardan müstakil saylavlar seçilecektir.

İntihabat dolayısile, şehir dün akşamdan itibaren donatılmıştır. Sokaklara, resmî, hususî bütün binalara bayraklar asılmıştır. İstanbul bugün, millî bayram günlerine mahsus bir hava içinde yaşayacaktır. Yeni saylav seçimi dolayısile bu sabah İstanbulda büyük merasim ve alay tertip edilecektir.

Bir kaç gündenberi hazırlan -

Fehmi (Saruh), Rüştü (Diyarbekir), Tevfik (Seyhan)

makta olan rey sandığı, bu sabah saat sekizde intihap teftiş heyeti tarafından belediyeden alınarak otomobille Taksim meydanına getirilecektir.

Sandığı hâmil bulunan otomo

Mümtaz (Ankara), Kâzım Nami (Manisa)

İstanbuldan müstakil namzetliğini koyan General Refet

bil çiçeklerle, bayraklarla suslenecektir. Saat sekiz buçukta halk ve heyetler meydanda toplanmış bulunacaktır. Burada şehir meclisi azasından Bayan Nakiye ve Bay Refik Ahmet tarafından birer söylev söylenecek ve müteakrben İstiklâl marşı çalacaktır. İstiklâl marşından sonra, Cumhuriyet âbidesine bir çelenk konacaktır.

Saat 9 da rey sandığı, Üniversite konferan salonuna getirilmek üzere, Taksimden yola çıkarılacaktır. Alay şu şekilde olacaktır:

Önde yürüyüş halinde şehir bandosu, sandık kamyonu, belediye reisinin otomobili, fırka reisi ve erkânı otomobilleri, Üniversite rektör ve dekanların otomobilleri, teftiş heyeti otomobilleri, umumî meclis azaları otomobilleri, ikinci müntehipler otomobilleri, ticaret odası teşekülleri otomobilleri, Üniversite talebeleri otomobilleri.

Alay geçerken Köprü başında, Beyazıt meydanında bulunacak bandolar tarafından karşılanacaktır.

Üniversite konferans salonu bahçesi ve salon fevkalâde bir şekilde süslenmiştir. Burada rey atımının sonuna kadar bulunacak bando,

(Devamı 5 inci sahifede)

Sıvastan müstakil namzetliğini koyan eski İttihat ve Terakki umumi kâtibi Bay Mitat Şükrü Bleda

Feminizm kongresi için her şey hazırlandı

Amerikalı Bayan başkanlar kongrenin diğer kongrelerden çok mükemmel olacağını söyleyorlar

Şehrimizde bulunmakta olan beynelmilel kadınlar birliği başkanı Bayan Corbett Ashby ve ikinci başkanı Bayan Rosa Manus dün akşam, Perapalas otelinde kadınlar birliği azasile ve bir çok bayanlar şerefine verdikleri bir veda çaymdan sonra, ekspresle Sofyaya gitmişlerdir. Oradan da Paris ve Londraya gideceklerdir.

Çay ziyafeti pek samimî olmuş ve sonunda Bayan Ashby bayanlara davetî kabul edip geldiklerinden dolayı teşekkür ettikten sonra sözünü bayan Manuse bırakmıştır.

Bayan Manus 18 nisanda Yıldız sarayında toplanacak olan uluslar arası feminizm kongresinden bahsedeen bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— Kongre hakkında söyliyeceğim sözler, uluslar arası kadınlar birliğinin çalışması hakkında bilmiyenlere umumi bir fikir verebilecektir. Burada kongre hazırlıklarile meşgul olduk. Yapılan hazırlığı ümidimizin çok fevkinde bulduk. Hattâ diyebilirim ki her şey biz buraya gelmezden evvel hazırlanmıştı.

Hindistana dönerken yolumuz üzerinde bulunan Mısır, Suriye ve Filistine uğradık. Memleektimize dönerken, buradan geçtiğimiz için aranırzda bir kaç gün kalmak istedik. Bu akşam Sofyaya gidiyoruz. Sofyadan Parise

(Devamı 5 inci sahifede)

Dün şehrimizden ayrılan Amerikalı Başkanlar Corbett Ashby ve Rosa Manus

Pariste komünistler 6 şubatı canlandıracaklardı

Polis binden fazla tevkifat yaptı

Nakil vasıtalarıla Parise akın edenlerin üzerinde silâh, benzînli paçavralar vardı

PARİS, 7. A.A.— Dün akşam, saat 22 ye doğru, çoğu komünist olan bir alay nümayişçi, trenler, otobüsler ve tramvaylarla, civardan Paris'e akın ederk, Konkord meydanına doğru yürüyüş yapmışlardır.

Sen Lazar istasyonunda ve Konkord meydanı civarında 565 kişi tevkif olunmuştur.

Nümayişçilerin birçoğunun üzerinde silâh, lobut ve benzinli paçavralar bulunmuştur.

Madlen meydanının civarında, nümayişçiler zabıtanın üzerine ateş etmişler, bir kişiyi yaralamışlardır.

Elize sarayının yakininde, bazıları revolver ve hançer taşıyan, 40 kadar komünist tevkif edilmiştir.

Saat 1.30 da mevkufların sayısı 1200 ü bulmuştur. "Vatansever gençler,, teşkilâtı, akşam üzeri bir yıldönümü toplantısı aktetmişlerdir.

Bu gençler, toplantıda hazır bulunan eski Paris polis müdürü B. Chiappe'i şiddetle alkışlamışlardır.

Müteakiben, aynı gençler, alayla, zafer takına kadar gittikten ve meçhul askerin mezarına bir demet çiçek bıraktıktan sonra, sükûnla dağılmışlardır.

Polis müdürü Konkord meydanına bırakılan çiçekleri geceleyin toplattırarak, 6 şubat 1934 kurbanlarının Perlaşezdeki mezarlarına koydurmuştur.

Hülâsa, dünkü gün, gerek Paris'te ve gerek eyaletlerde hadisesiz geçmiştir.

Inkılâb dersleri

Bize Siyam kanunlarını teklif ediyorlardı

Halbuki Türk milletinin bütün dünyaya medeniyeti öğretmiş olduğunu unutuyorlardı

Universitenin sömestr tatili üzerine iki haftadır verilmiyen inkilâp derslerine dünden itibaren başlanmıştır.

Dün dersi eski adliye bakanı Bay Mahmut Esat vermiştir.

Bay Mahmut Esadın dersinde üniversite talebeleri ile müderrisleri bulunmuştur.

"Bayanlar, Baylar,

Bu yıl beraberce mütalea edeceğimiz Türk devrimi önen belgesini Türk ihtilâlinin hukuk tarihini şöyle taksim ettim. Bu sene çıkaracağım kitap üç kısmı ihtiva edecektir:

1 — Devrim felsefesi,

2 — Köknel önen - Hukuku esasiye,

3 — Kentsel önen - Türk hukuku medeniyesi.

Bu kısımlar mevzuların ehemmiyetine göre, bir takım fasıllara ayrılmıştır. Bundan başka müstakil bir fasılda cumhuriyet adliyesinin şimdiki teşkilâtı vardır.

Öğrençlerime derslerimi verirken kitabıma her zaman bağlı kalmıyacağım. Ehemmiyeti diğerlerinden fazla dersleri mütalea edeceğiz. Buna sebep Kültür bakanlığının bana ayırdığı saatlerin az olmasıdır.

Bugünkü dersimizin mevzuunu Türk kentsel önenin, Türk hukuku medeniyesinin tahlilini teşkil ediyor.

Bay Mahmut Esat ders verirken..

Memleketimizin kamusal meselelerinden biri olan kanunu medenî hakkında mütaleada bulunmak istiyorum.

Kendsel önenin tarihi

"Bayanlar, Baylar,

Türkiyemizi kanunu medenî ile bir kendsel yasa ile, daha doğrusu muasır medeniyetin prensiplerine uygun bir

(Devamı 5 inci sahifede)

Öz türkçe yazı örnekleri:

İnsanlığa göz gezdirdim

- Hauptman - Lindberg işi yönünden: -

Buruşuk derisi, pörsük eti kauçuk kemiği, ve bir torba dolusu kokmuş barsağı olan bir yaratık (mahluk) gibi değil...

Işleyen ve ölçen beyni, çarpmasını bilen yüreği, konuşan içsesi (vicdanı), gerilmesini beceren siniri, ve bitimsiz duygusu olan bir insan gibi

Insanlığa göz gezdirdim. ;

Gözbebeklerime mil battı, kirpiklerimin dipleri yandı, içim ağu olup benliğime aktı... Hele siz de bir göz gezdiriniz.

* * *

Fransanın bir bucağında bir kunduracı kalfası vardı. Gündeliklerinden birikmiş (bir kaç yüz frangı var) diye bir söz çıkmıştı. Bu bir kaç yüz frangı elinden almak için biricik ve bir yaşındaki kızını kaçırdılar. Kalfanın, gerçekten birikmiş on santimi yoktu. (Canımı almız da yavrumu veriniz!) diye yalvar yakar oldu. Dinlemediler. Bebenin ellerinde, ayaklarındaki onardan yirmi parmağını üçer boğumundan altmış parçaya böldüler. Boncuk gözlerini oydular. Elma karnının içini dışına çıkardılar. Anası çıldırdı, babasına inme indi.

Insanların gazeteleri bir gün yazdılar. Insanlar bir dakika ürperdiler. Bir gören (şahit) gelmedi. Mahkeme başka güne atıldı. Jüri kurum sata sata salondan çıktı.

Ve her şey unutuldu.

Çünkü bu kunduracı kalfası; kunduracı kalfasıydı. Kimin nesine?

* * *

Londranın bir kenar sokağının tavan arasında küçük gazetelere bildiricilikle (muhbirlikle) geçinen bir yazar (muharrir) vardı. Bir gün bilmem hangi imparatorun, anasının karnından imparator doğuşunu güzel yazdı. Gazete çok satılmıştı. Ona — kendine göre — çokça bir bağşı vermişlerdi. (bağşı türkçedir) O da bu para ile bakkala çakkala olan borçlarını ödemişti. Daha o gün penisine kadar biten bu parayı aşırmak isteyenler; adamcağızın genç karısına kloroform koklatıp kaçırdılar. Bekledikleri parayı alamayınca — yoktu ki versin — kadının karnını deştiler, içindeki yedi aylık çocuğu çıkardılar. Onun da karnını deştiler. Ve anasının kafasına bere gibi geçirdiler.

Gazeteci olduğu için gazeteler, bir gün yazmadılar, bir buçuk gün yazdılar. Jüri kurum sata sata geldi. (Gazete bizi övgüye alsın diye) acıyormuş gibi somurttu. Karşılım (müdafaa) avukatı iki incil, dört tevrat, altı Zebur, on iki Mezamir dolusu lafetti. Iş; soruşturmayı derinleştirme için başka bir ayın başka bir

(Lûtfen sahifeyi çeviriniz)

AKAGUNDUZ

Milliyetin ilâvesini bugün müvezzilerden isteyiniz

TARİHİ TEFRİKA : 36

Her hakkı mahfuzdur. *Yazan: Son Yemen valisi Mahmut NEDİM*

Yemen mebusları ile Bay sadık başbaşa karar veriyorlar

Yemenin istediği muhtariyet - Bay Sadıkla Yemen mebusları arasındaki kararsızlık - Muhayyel Yemen!

Kısa bir hoş beşten sonra, söz hemen fırka işlerine, Arabistan bahsine geldi. Ben, arkadaşlarla söz birliği etmeği, ve Sadık beye karşı bir fikirde görünmeği istememiştim. Çünkü esasen bu işe ciddî bir nazarla bakmayordum.

Hürriyet ve İtilâf fırkasının sağlam bir temele yaslandığını göremiyordum. Asıl korktuğum ve asıl ümidimi kıran, daha ilk kademede hırsın, mevki hırsının ilk önde gidişi, ve ne olursa olsun, ekseriyet teşkil edebilmek için gidilecek yolların, uzun uzadıya seçilmesinden ziyade, çabuk varabilmek için her çarenin mubah addedilmesi idi.

Acele ediyorlardı.

İşte meselâ, Yemen mebusları bir ağızdan "Yemene muhtariyet verilmelidir,, deseler, Sadık bey

— Verdik gitti, diye bahsi kesecekti.

Sadık bey ikide bir gene dinden, imandan bahsediyor, karşısındaki sarıklı, cübbeli Yemen mebuslarını bu yoldan kendine bağlamak istiyor ve bu isteğini hissettiriyordu.

Ben, ara sıra söze karışıyordum.

Mebus arkadaşlar arasında işe çok ciddî nazarla bakanlar vardı. Bunlar hararetli hararetli ıslahattan, devri istibdadın zulmünden, cehlinden bahsediyorlar, henüz İttihad ve Terakkiye mensub oldukları halde coşarak ondan da şikâyet ediyorlar, ve bütün ümidlerini (bir güneş gibi doğacak) yeni fırkaya bağaldık'arını, Sadık beyi sevinc-den sevince sürükleyen bir belâgatle anlatıyorlardı.

Sadık bey bütün söylenenleri tasvib ediyor, serdedilen her fikri mâkul ve makbul buluyor, arada not ediyor;

— Bunu da programımıza ilâveederiz,

— Bak bu ciheti düşünmemiştik, bu da muvafık...

— Ne güzel tahlil ediyorsunuz, evet, çok doğru... bu da nazarı dikkate alınmalıdır, mühimdir,..

— Fikriâlileri de musibdir,..

— Cidden etraflı düşünüyorsunuz, en evvel nazarı itibare alınması icabeden nokta bu olmalıdır,

Tarzında cevablar vererek muhatablarını tatmin ve temin ediyordu. O kadar ki merdivenleri çıkarken, rakı sofrasının manzarasile sinirleri bozulan arkadaşlar birdenbire değişmişler, Sadık beye bağlanmışlar, hayran olmuşlardı. O da bunu farkında olarak memnun, neşeli, keyifli idi.

Öyle ya bir çırpı da Yemen mebuslarını kazanmış demekti. Daha ne isterdi?

O gece oracıkta Yemeni saadete kavuşturacak kararlar verilmişti! Mektebler açılıyor, limanlar, şimendiferler, kanallar, şoseler, yapılıyor, ziraat asrî bir şekle sokuluyor, fabrikalar, kışlalar çoğaltılıyor, yeni camiler, medreseler, tekkeler, imaretler inşa olunuyor, vergiler indiriliyor, ve bu arada şahsî adavet ve iğbirarlarla teskin olunuyor, meselâ falan mebusun hasmi canı falan belediye reisi veya mahkeme azası daha şimdiden azlolunuyor, yerine falan tayin olunuyor, San'ada falan caddeyi açmak için falanın evi yıkılıyor... Bir alış veriş, bir iştir gidiyordu. Herkes memnundu, Sadık bey en başta, ve bütün arkadaşlar sıra ile memnundular. Çünkü herkes ayrı ayrı bütün dilediklerine nail oluyordu.

Ben de kendi hesabıma bir cihetten memnundum; yeni fırkanın içyüzünü fazla yorulmadan iyice öğrenmiş oluyordum. Bir taraftan da meşrutiyetten beklediğimiz, umduğumuz şeylerin birer hayalden ibaret kaldığını görerek müteessirdim.

Kendi kendime; bu fırka da yarın iş başına geçebilir, ve memleketin idaresini ellerine alabilir, diye acı acı düşünüyordum. Hoş İttihad ve Terakkiyi de bilmiyor değildim.

O da bir başka âlemdi, fakat bununla kıyas edilince insana gene biraz emniyet geliyordu.

Ben İttihat ve Terakkiye de derdimi anlatamamıştım.

Orada da hüsnüniyet, vatanperverlik, azim ve irade vardı. Fakat burası daha başka türlü idi.

Derin bir inkisarıhayâl ile müteessirdim.

Demek ki işler gene oluruna vavaracaktı...

Buna rağmen arasıra gene ümit leniyor, kendi kendimi aldatıyordum.

Meb'us arkadaşlar ümitlerini, Hüriyet ve İtilâfa bağladıkları emelleri uzunca müddet muhafaza ederek, hiç olmazsa müsterih, âsude günler yaşadılar.

Bu arkadaşların Yemene verdikleri müjdelerle orada da bir müddet sevinç içinde bekleyenler oldu.

Bu arada ise bilhassa Suriye meb'uslarının çoğu işlerini yürütüyorlardı. İstanbulda açılan muhtelif Arap kulüpleri faaliyette idiler. Nutuklar, nümayişler, programlar, projeler, plânlar, vaatlar... Bunların haddi hesabı yoktu.

Bizim Sadık Beye gittiğimizi Talât Bey de duymuştu. Ben zaten gizlemiyordum. Bir gün beni yakaladı ve sordu, ben de gülerek anlattım:

— İyi ama, dedi, Yemen mebuslarını fırkasına alıyormuş.

— Ne çıkar? dedim.

— Nasıl ne çıkar? Yalnız onları değil, etrafı böyle kandırmağa çalıştığını görüyoruz.

— Siz de kandırın.

— Ne yapalım? Biz de istiklâl mi vadedelim.

— Tutulmayacak vaatler olduktan sonra, ne isterseniz söyleyiniz.

Talât Bey biraz düşündükten sonra:

— Bu doğru değil, dedi, ve bana sordu:

— Arkadaşlarımız ne düşünüyorlar?

— Bu vaatlere inanarak Yemenin cennete döndüğünü görüyor ve sevinçlerinden yerlerinde duramıyorlar.

Talât Bey, nihayet, dayanamadı, gülmeğe başladı;

— *Bitmedi* —

---

gününe atıldı.

Çünkü bu bilinmez, küçük gazeteci; bir küçük gazeteci idi. Reşit kardeşlerin güzel ve anlamlı (Lüküs hayat) operetindeki şarkının gezesi (nakaratı) gibi "neyme gerek sütlü börek?!,,

* * *

Rusyanın bir köşesine...
Amerikanın bir Şarına...
Asyanın bir stepine...

Ne bileyim ben? acunun şu veya bu yerine yukarıdaki öğnekleri olduğu gibi koyabilirsiniz. Alacağınız sonu (sonuçu netice anlamına alamıyorum) hep birdir.

* * *

Amma... kentinde, yurdunda... yahut acunun şöyle sayılır bir parçasında her nedense duyulmuş, işitilmiş, paralı bir insanın başına böyle bir şey değil... milyonda yarımı gelirse iş değişiyor. Evren ayaklanıyor.

Kunduracı kalfası, insan değil mi? Tanınmamış gazeteci, insan değil mi? Yoksul, ünsüz, giriksiz (nüfuzsuz) insan insan değil mi?

Hadi be siz de! insanlık bu mudur?

* * *

Minimini, suçsuz, melek Lindberg'e içim alev, alev yanıyor. Fakat mini mini gömeğinin (mezarının) çevresinde olan bitenlere de içim buz kesiliyor.

İnsanlık bu yolda, bu eşkinle dizgin boşalttıkça sorumu (sual) soracağım: Hadi be siz de! insanlık bu mudur?

AKA GUNDUZ

21 kaçakçı yakalandı

ANKARA, 7 (A.A.) — Son yedi gün içinde muhafaza teşkilâtı tarafından biri ölü, biri yaralı 21 kaçakçı ile, 21 kaçakçı hayvanı yakalanmış ve 826 kilo gümrük ve 251 kilo inhisar kaçağı bir tüfek, 2 tabanca, 69 mermi ele geçirilmiştir.

İran - İrak sınır müzakereleri başladı

ROMA, 7 (A.A.) — Iran hariciye nazırı, dün Mussolini tarafından kabul edilerek, kendisile çok samimî surette görüşmüştür.

Diğer taraftan, nazır, dün sabah da, Şattülarap hududu meselesine dair, İrak ahriciye nazırı Nuri Sait Paşa ile uzun uzadıya konuşmuştur.

Öğleden sonra, hudut meselesinin uluslar kurumunda raportörlüğünü eden Baron Aloisi'nin yanında, müzakerata devam edilmiştir.

HARİCİ HABERLER

Sovyetler birliği yasasında değişiklik yapılıyor

Gelecek intihabat yeni seçim sistemine göre yapılacaktır

MOSKOVA, 7. A.A. — Röyter muhabiri bildiriyor :

Pan Sovyet kongresi Bay Molotof tarafmdan izah edilen teşkilâtı esasiye kanununa ait birçok ıslâhatı ittifakla tasvib etmiştir. Bay Molotof şu beyanatta bulunmuştur :

" Teşkilât kanununun esaslarında hiç bir değişiklik olmıyacaktır. Fakat :

1 — Şehir ve köy Sovyetleri ile pan Şovyetik kongre intihabatında iki ve üç dereceli intihaplara mukabil bir dereceli intihaplar yapılacaktır.

2 — Köylü ve işçiler, temsil hususunda aynı mikdar mümesile malik olacklar, fakat işçilerin bazı imtiyaz'ları muhafaza olunacaktır.

3 — İntihabat idareci teşkilât ile halk kütleleri arasında şimdi mevcud olan bağları kuvvetlendirmeğe yarayacakdır., ,

Bay Molotof, beyanatını bitirirken demiştir ki:

" Parlamentarizm usulünde mevcud en eyi esaslar aynen Sovyet sistemine ithal edilecektir.,,

Pan Sovyet kongresi teklifi kabul etmiştir. İntihapta reyler gizli olacaktır.

Yeni sistem

MOSKOVA, 7. A.A. — Sovyetler kongrası, Sovyetler birliği yasasında değişiklik yapılması hakkında teklifte bulunan M. Molotof'u hararetle kabul etmiştir.

Müzakereye B. Kossior ve Goloded iştirak etmişlerdir. Kongre ittifakla aşağıdaki karar suretini kabul etmiştir.

Sovyetler kongrası, merkezî icra komitesinin teklifini temamen doğru ve faydalı bularak şuna karar vermiştir :

Temamen müsavat üzerine müesses olmayan seçim sisteminin bir müsavat sistemiyle, müteaddit dereceli seçimin doğrudan doğruya seçimle ve açık reyin gizli reyle değişdirilmesi suretiyle intihap sisteminin demokratize devam olunması.

Esas siyasanın sosyal ve ökonomik temellerinin Sovyetler birliği sınıf kuvvetlerinin şimdiki vaziyet ve münasebetlerine göre tasrih edilmesi.

Bu vaziyet şudur: yeni sosyalist sanayiinin ihdası, kulakların hezimeti, kolkoz sisteminin zaferi, sosyalist mülkiyetinin Sovyet cemiyetinin temeli halini alması ve saire,

Esas siyasanın bu prensiplere göre değiştirilmiş şeklini tesbit için bir esas yasa komisyonu teşkili ve yeni yasanın tasdik ettirilmesi hususlarının icra komitesine tavsiye edilmesi,

Gelecek intihabatın yeni seçim sistemine göre yapılması.

Sardaki kıtaat Çekiliyor

Ay sonuna kadar teslim hazırlıkları bitirilecek

SARREBRÜK, 7. A.A. — Uluslar arası asker kuvvetlerini Sardan çekmek için hazırlanan plan üçler komitesine verilmişdir. Bu plana göre Holandalılar 16, İsveçliler 18, İtalyanlar 19 şubatta çekilecekler ve İngilizler de 21 den 27 şubata kadar Sardan ayrılacaklardır.

Parafe edilen projeler

ROMA, 7. A.A.— Sar Fransız ve Alman mutahassısları, Bâlden buraya gelmiklerdir. Üçler komitesine mesailerinin neticelerini bildireceklerdir.

Dün, üçler komitesinn toplantısında Fransızlar 28 projey parafe etmişlerdir. Bu projeler, para rejimine, kömüre, gümrük rejiminin değişmesine, Sar demiryollarının devrine, soysal ve hususî sigortalara, madenlere dair 1934 ikinci kânun tarihli Roma anlaşmalarının tatbikına dairdir.

BALE, 7. A.A. — Gerek malî ve gerek ökonomik bakımlardan rücuu 18-2 tarihinde vukubulacaktır.

Adalıların Protestosu

Atinadaki yabancı elçilere birer muhtıra verdiler

ATİNA, 7 (Milliyet) — On iki adalıların İtalyayı protesto eden muhtırası buradaki Türkiye, Ingiltere, Fransa, Almanya, Rusya, Japonya, Yugoslavya ve Birleşik Amerika hükûmetleri elçilerine verilmiştir.

Bu muhtırada İtalyanın on iki adayı işgali tarihçesi yapılarak muhtelif zamanlardaki mukaveleler zikredildikten sonra, on iki adalıların İtalyayı yabancı devletler nezdinde şiddetli protesto ettiklerini ve elçilerin bu muhtırayı hükûmetlerine bildirmeleri rica edilmiştir.

Amerikada seferberlik plânı

VAŞINGTON, 7 (A.A.) — Ayan azasından Bay Klark, harbiye nezareti tarafından hazırlanmış olan millî seferberlik plânını, âyan meclisine arzetmiştir.

Bu plân, 18 yaşından yüksek olan herkesin silâh altına alınmasına, reisicumhurun, plânın tahakkukuna lüzumlu olan bütün sanayii kontrol etmesine müsaade vermektedir.

Avusturya bakanları Londrada

Bu ayın yirmi dördünde gidip iki gün kalacaklar

LONDRA, 7. A.A. — Avusturya başbakanı, Paris'de kısa bir müddet kaldıktan sonra aym 24 ünde Londraya gelecekdir. Yanmda Avusturya dış işleri bakanı B.Berger Valdenegg vardır. Avusturya bakanlarının Londrada iki gün kalacakları tahmin ediliyor.

Amerikanın Rusyadaki konsoloslukları

VAŞINGTON, 7 (A.A.) — Sovyetlerle borçlar müzakerelerinin akim kalmasından dolayı vücutlarına lüzum görülmiyen Amerikanın Moskova ve Sovyet Rusyanın diğer yerlerindeki konsolosluklar kaldırılacaktır.

İsveç kralı Riverada

BERLIN, 7 (A.A.) — Riveraya gitmekte bulunan İsveç kralı, buraya muvasalat etmiştir. Müşarünileyh buradaki bir kaç saatlik ikametinden istifade ederek Baron Ceam ile bir tenis partisi oynamıştır.

Japon filosu

Japonlar istedikleri gibi inşaat yapacaklar

TOKYO, 7.A.A. — Bahriye nazırı amiral Osoumi, Diyette beyanatta bulunarak bahrî konferansa müteallik müzakereler akamete uğradığı takdirde Japonyanın — millî müdafaasını temin maksadile — kendi donanmasının muhtelif sınıflarında bir takım tadilât icra edeceğini söylemiştir.

Nazırın beyanatına göre bazı sınıflarda Japonya İngiltere ve Amerikadan fazla inşaatta bulunacak ve diğer sınıflarda ise onlardan daha az inşaat yapacaktır.

Bahriye nazırı, Japonyanın, gelecek bahrî müzakereler esnasında İngilterenin Singapur, Amerikanın Havai üssübahrilerini daha ziyade takviye etmekten sarfınazar etmeleri talebinde bulunacağını ihsas etmiştir.

Nazır, Japonyanın saffrharb harici kalacak eski gemilerin yerine koymak üzere her sen 54.000 ton yeni inşaat ta bulunacağını bildirmiştir.

Şakoda savaş

ASSOMPTION, 7 (A.A.) — Bir tebliğ, Paraguvaylıların Tarrire kalesini işgal etmiş olduklarını bildirmektedir.

SON DAKİKA

Başkan Kâzım Özalp Ankarada

ANKARA, 7 (Telefonla) — Büyük Ulus Kurultayı Başkanı Kâzım Özalp bu sabah geldi. Durakta bakanlar, şehrimizdeki saylavlar ve bakanlıklar ileri gelenleri tarafından karşılandı. Kâzım Özalp yarın öğle trenile yanlarında refikaları olduğu halde İzmire hareket edecektir. Seyahati esnasında geçeceği mıntakaların saylavları kendisine refakat edecektir.

Tramvay Şirketinin davası

ANKARA, 7 (Telefonla) — Nafıa bakanlığı ile tramvay şirketi arasındaki davaya şubatın 19 uncu salı günü Devlet şûrasında başlanacaktır.

Vikers şirketi mümessilleri büyük elektrik santralını da kurmak istiyor

ANKARA, 7 (Telefonla) — Vikers Metropoliten şirketinin Ankaradaki mümessilleri bugün de Maliye bakanını ziyaret etmişlerdir. Ziyaretlerini müteakip İngiliz büyük elçisi de maliye bakanını ziyaret etmiştir.

Metropoliten Vikers şirketinin müdürü Mister Richards ve arkadaşları dün ve bugün hükûmetle temaslarına devam etmişlerdir. Görüşmelere devam edilecektir. Murahhaslar Ereğli limanı ile kömür havzasında yapılması mukarrer büyük elektrik santralını yapmak istemektedirler. Murahhaslar mahallinde tetkikatta bulunmak üzere yarın İstanbula hareket edeceklerdir. Seyahatleri bir hafta kadar sürecektir. İstanbula avdetten sonra tekrar görüşmek üzere Ankaraya geleceklerdir.

Mihailof Ankaraya gitti

ANKARA, 7 (Telefonla) — Makedonya komitesi reisi Mihailof Kastamonudan Ankaraya geldi. Burada hasta bulunan refikasının tedavisi ile meşgul olacaktır.

Aydın demiryollarının satın alınması etrafında görüşmeler

ANKARA, 7 (Telefonla) — Aydın demiryolunun satın alınması üezerinde şirket murahhası Bay Edin ile nafıa bakanlığı arasında başlamış olan konuşmalar devam etmektedir. Bugün nafıa bakanlığında şirket murahhasının iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

Haber aldığıma göre bu toplantıda müzakere daha ziyade inkişaf etmiş, görüş farkları yaklaşmış, esaslar üzerinde mutabakat hasıl olmuştur. Teferrüat üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Skopcina meclisi fesholundu

BELGRAD, 7. A.A. — 8 ikinci teşrin 1931 de seçilmiş olan Skopçina meclisi, Kralın bir iradesiyle fesih olunmuştur. Yeni saylav intihabatı 5 Mayıs 1935 de yapılacak ve yeni meclis fevkalâde olarak 3 Haziran 1935 de toplanacaktır.

Sovyetler yeni merkez icra komitesi

MOSKOVA, 7.A.A.— Yedinci Sovyet Rusya kongrası dün akşam kapanmıştır. Kongra 605 kişilik merkez icra komitesini intihab etmiştir. Bunların arasında Stalin, Molotof, Kalenin, Voroşilof, Kaganoviç, Orjonikitse ve Litvinof da bulunmaktadır.

Pariste 1261 kişi yakalandı

PARİS, 7. A.A. — Dün akşam Konkordiya meydanında yakalananlar 1261 dişidir. Pasaportları müntazam olmıyan 33 ecnebi ile yasak silâh taşıyan 23 kişi tevkif edilmiştir.

150 bin liralık kontenjan

ANKARA, 7 (Telefonla) — Yeni tarifenin 378 ve 379 C. D. E. pozisyonlarına dair pamuklu mensucat için Çekoslovakyaya 150 bin kiloluk kontenjan verilmiştir.

Bu kontenjan gümrüklerdeki beyannamelerin tesçil tarihlerine göre sıra alanlara verilecektir.

Maliye bakanlığında

ANKARA, 7 (Telefonla) — Gümrükler bakanlığı muamelât müdür muavini Bay Reşat, Maliye bakanlığı takip ve teftiş kalemi müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Nafıa başmühendisliği

ANKARA, 7 (Telefonlâ) — Sular umum müdürü mühendis Bay Abdullah nafia başmühendisliğine tayin edilerek yerine başmüfettiş Bay Süleyman getirilmiştir.

Tokat'ta Atatürk heykeli

TOKAT, 7 (A.A.) — Sekiz şubatta Atatürk heykelinin açılış resmi yapılacaktır.

O gün ve gece cumhuriyet meydanı donanacak fırka, belediye ve ulus evinde müsamereler, şenlikler ve eğlenceler tertip edilecektir. Tokat bu büyük bayram günün sabırsızlıkla beklemektedir.

Ayni günde saylav seçimi yapılacaktır.

Amasyada bir cinayet

AMASYA, 77 (Milliyet) — Burada Bahçeliçi mahallesinde oturan Mustafanın karısını, meçhul bir adam, kafasını keserek öldürmüştür. Katil aranıyor.

Felâketzedelere yardım

ZONGULDAK, 7. A.A. — Marmara adası felâketzedelerine yardım olmak üzre orta mekteb talebeleri aralarında elli lira toplamışlardır.

ORDU, 7. A.A. — Şehrimiz Hilâliahmer cemiyetinin öncülüğü ile Marmara adası felâket görmüşleri için yardım parası toplanmaktadır. İlk mekteblerimizin Hilâliahmer dernek kolları da bu işte bütün istek ve güçlerile çalışmaktadırlar.

Amerika ve Silâhsızlanma

Dışarı işler müsteşarının Nevyork'ta bir söylevi

NEVYORK, 7. A.A. — Dışarı işleri müsteşarı Bay Filips bankacıların senelik ziyafetinde bir nutuk söyliyerek Birleşik Amerika hükûmetlerinin ökonomi ve diplomasi sahalarındaki uluslar arası siyasetini anlatmıştır.

Bay Filips bundan sonra deniz silâhlarının tahddi meselesine geçerek demiştir ki :

Bizim görüşümüz şudur ki, deniz silâhlarını muvazeneyi bozmaksızın azaltmanın yegâne çaresi, muahedelerle tesbid olunan seviyeleri ayni nisbetler dahilinde indrmektir. Şimdiki hükûmetimizin ve bundan evvelki hükûmetlerimizin muhtelif tarihlerde deniz silâhlarının kaldırılması hakkında yaptığı teklifler bu hayatî esasa istinad etmiştir. Ve bu esasda Londra deniz mukavelesinde mesud bir tatbik sahası bulmuştur. Hükûmetimiz ilerde yapılacak müzakerelerde yine bu esas dahilinde bütün alâkadarlar için memnuniyet verci bir tarzı hal aramaya amadedir.

Umumî silâhsızlanma işine gelince, Birleşik Amerika hükûmetlerinin bütün dünyaya şamil bir anlaşmanın müzakere edilmesi yolundaki gayretleri azalmış değildir ve 1932 de Cenevrede açılmış olan konferans hala devam etktedir.

Şurasını gayet halisane itiraf etmeğe mecburum ki geniş bir silâhsızlanma mukavelesinin akti bilhassa Avrupada çıkan siyasî ihtilâflar yüzünden oldukça geçikmiştir.

Birleşik Amerika hükûmetleri, silâhsızlanmayı neticelendirmeye hazır bulunmakla beraber buna müteallik hiç bir siyasî meseleye karışmamaya azmetmiştir.

Ancak uluslar arası harp levazımı ve silâh ticareti üzerinde mürakabe tesisinin sulh namına büyük bir ehemmiyeti olduğunu göz önünde bulundurarak Cenevredeki heyeti mucahasamız bir proje vermiştir.

Evkaf müdürleri arasında

ANKARA, 7 (Telefonla) — Çanakkale evkaf müdürü tekaüde sevkedilerek yerine Malatya evkaf müdürü Murat, Malatyaya Giresun evkaf muru Sıtkı tayin edilmişlerdir.

Antalya müdürü Bay İsmail Hakkı Konya müdürü Tahirle becayiş edilmişlerdir.

ŞEHIR HABERLERİ

FELEK

— Gezgin yazıları —

Bir elden idare

Pariste olduğu gibi Londrada da umumî nakil vasıtaları yani yeraltı demiryolları, otobüsler ve vapurlar bir elden idare olunur. Bunların ayni şirketin malı olduklarını zannetmiyorum. Yalnız tarifeleri, biribirlerile olan bağlanışları, bilet ücretleri falan hep bir elden çıkar. Buna da — dediklerine nazaran — Nakliye nazırı karışır. Londrada ve varoşlarında 10 milyona yakın adam bulunduğunu düşünürsek bu işin genişliğini kavrayabiliriz. Yeraltına ait muhtelif trenlerin biletleri biribirlerinde geçer. Pariste de öyledir ama burada bazan caddeye çıkıp öteki sokaktan başka bir trene binersiniz. Pariste yeraltından çıkınca bilet yanar.

Bunlar uzun tecrübelerin yerleştirdiği riyazî sistemler haline gelmiş bir takım işlerdir. Doğrusu nakliyat işlerini tanzim etmek istiyenler buralardan örnek alabilirler. Zira bir şehrin, hele büyük şehirlerin nakliyatı modern şehirciliğin en başında gelir. Yalnız şurayı da söylemek gerektir ki bir şehrin nakliyatını düzeltmeden evvel yollarını yapmak şarttır. Meselâ buranın iki katlı otobüsleri 56 kişi alıyor. Bin türlü otomobil, kamyon ve araba arasından öyle güzel sıyrılıp dönüyorlar ki; şaşarsınız. Ama bu her şeyden evvel caddelerin asfalt veya taşta olmasından ileri geliyor. Bizde ise henüz Bandırma taşından kaldırıma nail olmuş mutlu caddeler, şehrin ancak en ileri gelen sokaklarıdır. Iç sokaklar ya Adem babamızın bıraktığı, yahut Bizanslıların açtığı gibi toprak, bir kısmı da Arnavut kaldırımı denilen mahut tarihin orta çağına ait yere serilmiş taş duvarla kaplıdır. Böyle yerlerden de deve bile geçemez. Bize de kaldı iki katlı otobüsler.

Böyle iki katlı otobüslerin bir şehirde dolaşmalarına engel olacak bir başka şey de bizim evlerin şahnişleridir. Gerçek, ondra sokaklarında bir yağmura tutulursanız altına sığınacak ne bir sundurma, ne bir şahniş bulabilirsiniz. Her halde bu belediyenin bir yanlışıyle böyle olmuştur. Pariste öyle değildir. Orada bir sürü sundurma ve şahniş vardır. Sanırım bunun içindir ki; Paris otobüsleri bir katlıdır. Londranınkiler sokağa burnunu çıkarmış bir eve çarpmıyacaklarından emin olarak yükselebilirler. Bizde ise bir yük lüice kamyonun şahniş yıktığı vakidir.

* * *

Londra umumî taşıma vasıtalarının bir elden idaresi bahsını şunun için açtım: Hatırlamıyorum şimdi. Belki iki üç sene belki daha evveldi. İstanbuldaki muhtelif nakil vasıtalarının biribirlerine olan yabancılıkları halk için bir zorluk olduğunu ve bunlar bir elden idare edilmezse ücretleri indirmenin ve kolayca gezip dolaşmanın güçleşeceğini, bu da şehrin göbeğine doğru bir büzülmeye sebep olacağını yazmıştım. Belki bu yolda ayrı ayrı zamanlarda bir iki yazım çıkmıştı.

Dün elime geçen geçen İstanbul gazetelerinde okudum ki; belediye nakil vasıtalarının bir elden idaresi daha iyi olacağını ve böyle birleşik bir idaranın masrafı az olacağından ücretlerin daha ucuzlayacağını düşünüyor ve Şirketi Hayriyeyi, Halici ve Akay'ı kendi elinde birleştirmek istiyormuş. (Tramway şirketinden bir bahis yok! Ne hikmet bilmem?. Acaba tramvaylar nakil vasıtası olmaktan çıktı mı?)

Bir kaç sene sonra da olsa değersiz fikirlerimizin böyle kabul edilmekte olduğunu görmek bizim için bir nevi manevî mükâfattır. Hiçbir zaman iddia etmiyorum ki; muhterem belediyemiz, bu fikri benim kıymetsiz yazılarımdan almıştır. Bu sadece ayni fikrin bana üç sene evvel, oraya üç sene sonra gelmesi şeklinde bir tesadüften ibarettir. Yalnız;

İstanbulun imarı, merkezden uzak güzel semtlerin haraplaşmaması isteniyorsa mutlaka; A — Nakliye ücretleri inmeli; B — Muhtelif nakil vasıtaları biribirinin bile bile sürekli seferler yapmalıdır. Yani Yeşilköyde şimendifer gişesinden bilet alan bir adam ayni biletle köprüden vapura binip Üsküdara çıkmalı ve gene ayni biletle Üsküdar tramvayı ile Suadiye'ye gidebilmelidir.

Nakil vasıtalarını bir ele veya bir tarifeye bağlamadan beklenen ilk ve büyük fayda budur.

İkincisi de bu muhtelif şirketler birleşirse her birinin umumî masrafları yarı yarıya indirilecebilir ve ücretler düşer.

İstanbuldaki nakil şirketleri şunlardır:

1 — Tramvay şirketi (Tünel buna dahil),
2 — Üsküdar - Kadıköy Tramvay Şirketi;
3 — Şirketi Hayriye;
4 — Akay Idaresi,
5 — Haliç Şirketi;
6 — Şark demiryolları,
7 — Anadolu demiryolları.

Şimdi bunlardan yalnız üç vapur şirketini birleştirmekten ben hiç bir fayda görmedim. Mütemadi seferler ihtiyacı muhtelif deniz vasıtaları arasında değil, çoğu kara ve deniz vasıtaları arasında olmak hissediliyor. Onun için ben yalnız vapur şirketlerinin belediye veya başka bir şirket elinde birleşmesinde fayda görmedim. Eğer maksat Haliç Şirketini belediye aldıktan sonra bir yere yamamaksa bunu Şirketi hayriye veya Akay idaresine, olduğu gibi devretmek işin en kestiridir. Kaldı ki; şu adlarını yukarıda saydığım muhtelif deniz ve kara tamma vasıtalarının bir elde toplanması mümkün olsa bile ben bunun belediyede toplanmasına taraftar değilim. Zira bizde belediye bir daire, bir kapı, bir maaş yeri olmuştur. O gibi yerlerde masrafları kısmak, eksiltmek ve böylelikle ücretleri indirmek gibi şeyler düşünülemez. Hususî şirketler ise hissedarlarının sıkıştırmasından korkar, daima işi dar tutmağa bakar. İstanbul belediyesi eğer İstanbullulara iyilik etmek istiyorsa böyle ihtısas ve kudreti dahilinde olmadığı şüphesiz olan nakliye şirketleri işletmek gibi şeyleri üstüne alıp büsbütün bunalacağına onların tarifelerini birleştirmeyi ve birinin gişesinden alınan biletle diğerlerinde de sürekli yolculuk yapabilmesi temin etsin, yetişir. Ücretlerin azalmasına gelince; eğer belediyenin eline geçen şirketlerin aldığı para azalmak icap etseydi, Terkos suyu ucuzlardı değil mi?..

Şurada bulunduğum iki aya yakın zamandır, seyrüseferdeki intizam ve basitliği görüyorum. Bir de İstanbulun en büyük geçidi olan Galatasaraydaki yirmi beş otomobil ard arda gelince yolun tıkandığını düşünüyorum da daha seyrüsefer işini yoluna koymıyan (ama parasızlıktan, ama görgüsüzlükten) bir idarenin şehrin bütün nakil vasıtalarını üstüne almağa kalkmasını doğrusu büyük cesaret sayıyorum. Aşkolsun!..

Londra: 1 Şubat 935
B. FELEK

ÖKONOMİ

Çikulatacılar Heyet gönderdiler

Kendilerinden muamele vergisinin alınmamasını isteyorlar

Çikolatacılar, kendilerinden muamele vergisi alınmaması isteğile Maliye ve ökonomi bakanlıkları nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere dün Ankaraya bir heyet göndermişlerdir.

Şekerci Bay Kâzım ve Bay Samiden müteşekkil bulunan heyet, yapacağı temaslarda eskiden olduğu gibi bundan böyle de bu verginin alınmamasını istiyecektir. Öğrendiğimize göre, çikolata fabrikatörlerinden istenen dört senelik muamele vergisi miktar itibarile 1 milyon lirayı bulmaktadır.

Oda memurları için sandık

Ticaret odası memurları için bir tekaüt sandığı kurulacaktır. Bunun için bir nizamname hazırlanmasına başlanmıştır.

Moskova ticaret ataşesi

Moskova ticaret ataşemiz Bay Mümtaz gelecek hafta içerisinde Moskovaya gidecektir.

Yeni mezad yerleri

Av derisi, yapağı ve tiftik gibi maddelerin satışları için mezat yerleri tesis edilmesi etrafındaki tetkikler tamamile bitirilmiştir. Bu hususta hazırlanan raporlar oda meclisinin önümüzdeki toplantısında görüşülecektir.

İran lokomotifler sipariş etti

İran - İsveç ökonomik münasebatı, son zamanlarda daha ziyade inkişaf etmektedir.

İran hükûmeti, İsveç fabrikalarından birine 5,5 milyon kuronluk lokomotif ısmarlamıştır.

İran, bir tütün fabrikasının inşasını da, bir İsveç grupuna ihale etmek tasavvurundadır.

Balkan konseyi için bir anket açıldı

Türkofis, yakında Ankarada toplanacak ikinci Balkan ticaret konseyi için bütün ihracatcı ve ithalatcı tacirlerimize tamim yaparak bir anket açmıştır. Konseyin bu defaki toplantısında her memleket diğer Balkan memleketlerine ihracatın artmasına engel olan teh ditleri kaldırmayı konseye bildirecektir.

Tacirler arasında yapılan anket te şu sualler sorulmaktadır:

Yunanistan, Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristanda ne gibi:

A — İthalât (kontenjan, lisans, sertifika, tahdidî formaliteler)

B — Döviz tahdit ve takyidatından

2 Yüksek gümrük resimlerinden

D — Nakliyat tarifelerinden müteessir olmaktasınız?.

Ticaret odası, tacirlerin, bu suallere derhal cevap vermelerini bildirmiştir.

Kaçak kimyon

Bulgar hududundan hududumuza giren bir öküz arabası muhafaza memurlarının nazarı dikkatini celbetmiştir.

İçinde yapılan aramada 450 kilo gümrük kaçağı kimyon bulunmuştur. Suçlu yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

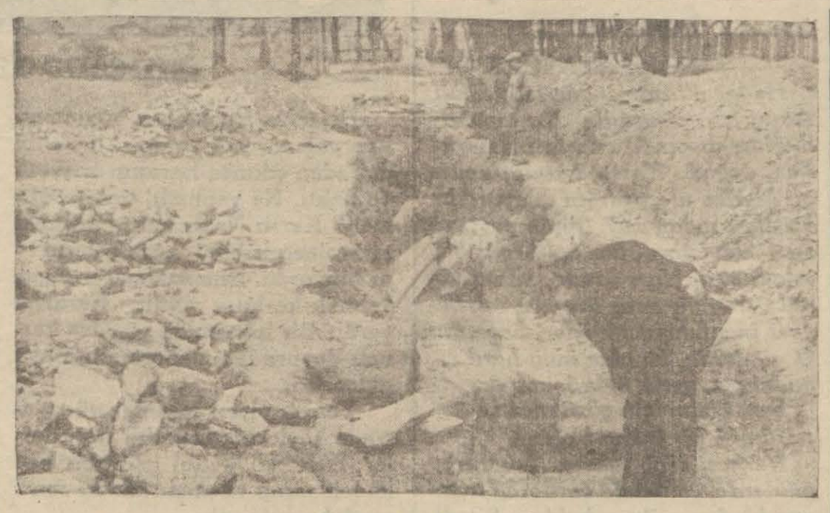

Ayasofyadaki hafriyatta bir mahzen meydana çıktı

Ayasofya hafriyatına devam edilmektedir. Hafriyat esnasında bazı sütun başlıkları ile bir mahzen meydana çıkmıştır. Bu mahzenin binanın sıklet müvazenesini temin maksadile yapılmış olması muhtemel bulunduğu gibi o zamanlar âdet olduğu üzere ölü kemiklerinin muhafazası için yapılmış olmasına da ihtimal verilmektedir. Arkeologlar hafriyatı ve bu hafriyat esnasında meydana çıkanları tetkik etmektedirler.

MAHKEMELERDE

Mecidiyeyi Beşi bir yerde Yapan adam!

Bu sahtekâr dün yakalandı ve mahkemeye verildi

Dün İstanbul adliyesine Savik adlı bir ermeni teslim edilmiştir. Bu ermeni eski gümüş mecidiyeleri altın suyuna batırmış, beşi birlik diye saf köylülere satmıya başlamıştır.

Böyle bir kaç sahte beşi birlik satıp saf köylüleri dolandıran Savik nihayet dün yakalanmış, müddei umumîliğe verilmiş, fakat suçu Üsküdar cihetinde işlediği için Üsküdar müddei umumîliğine gönderilmiştir.

Kahveci Hasanı öldüren Yaşar

Üsküdarda kahveci Hasanı öldürmekten suçlu Yaşarın duruşmasına dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Dünkü muhakemede iddia makamında bulunan Bay Kâşif suçun sabit olduğunu söyliyerek cezalandırılmasını istemiş, duruşma müdafaa ve karar tefhimi için başka güne bırakılmıştır.

Bay Kenan işine geldi

İki gündenberi rahatsız olan İstanbul müddei umumîsi Bay Kenan iyileşmiş, dün makamına gelmiş, vazifesine devam etmiştir.

Bay Kenanın vazifesinden istifa edeceği veya tekaütlüğünü istiyeceği şimdilik mevzuu bahis değildir. Meclis açılıncaya kadar Bay Kenan vazifesine devam edecektir.

İcradaki suiistimal tahkikatı

İcradaki suiistimal tahkikatına devam edilmektedir. Bu tahkikat arasında icra kâtibi Kadrinin ayrı bir suiistimali daha meydana çıkmıştır.

Vazifesi dolayısile hacize giden Kadrinin haciz neticesinde tahsil ettiği paraları icraya yatırmadığı da anlaşılmıştır. Bu paraların yekûnu da 400 lirayı bulmaktadır. Bu cihetten de hakkında ayrıca takibat yapılmıya başlanılmıştır.

Diğer taraftan vezneden sahtekârlık suretile para almaktan müteveллit suiistimalden dolayı yapılan tahkikat inkişaf etmektedir. Dün şahit olarak avukat Iskarlatos ile Bodos Kalmoğlu dinlenmişlerdir, tahkikatın bu hafta içinde bitirileceği umulmaktadır.

ŞIRKETLERDE

Sebze nakliyatı

Şark demiryolları ucuz tarife tatbik edecek

Şark şimendifer şirekti Trakya ile İstanbul arasında sebze nakliyatı için tenzilâtlı bir tarife tatbikine karar vermiştir. Bu tarife şirketin idare meclisi tarafından tasvip edilmiş ve tatbiki için emir verilmiştir. Tarifenin şekli bir kaç güne kadar ilân edilecek ve tatbikine başlanacaktır.

Tünel girketinin Galata hanı

Tünel şirketinin Galata cihetinde yaptıracağı hanın plânları hazırlanmış ve tetkik için Nafıa şirketler baş müfettişliğine verilmiştir. Plânlar kabul edilmek üzere Nafıa bakanlığına gönderilmiştir.

BELEDİYEDE

Umumî mecliste Dünkü toplantı

Muhtelif şehir işleri hakkındaki teklifler kabul veya havale edildi

İstanbul umumî meclisi dün öğleden sonra toplandı. Eski zabıt okunup kabul edildikten sonra, ruzname mucibince müzakerata geçildi. Kazalardaki muhtelif komisyonlara meclis namına azalar seçildi. Sarıyer kazasına bağlı Yeniköyün Simitci sokağında pazar kurulması hakkındaki teklif kabul edildi. Kartal kazasının Samandıra nahiyesine bağlı Üç ağaçlı çiftliğinin köy halinde idaresi de muvafık görüldü.

Bundan başka, muhtelif dairelerden gelen mazbatalar ait oldukları encümenlere havale edildi.

Meclis pazartesi günü tekrar toplanacaktır.

Yardım sandığı umumî heyeti toplanacak

Belediye memurlarına yardım sandığı heyeti umumiyesi yarın sabah saat 11 de belediye meclisi salonunda toplanacaktır. Bu toplantıda bir yıllık faaliyet görüşülecek ve yeni idare heyeti seçilecektir.

Çamlıyacaya ağaç dikiliyor

Çamlıcayı güzelleştirme cemiyeti son günlerde faaliyetini arttırmıştır. Çamlıcaya giden yolların iki tarafına 1600 ak ağaç, Büyükçamlıca yamaçlarına 1000 çam ağacı fidanı dikilmesine başlanmıştır.

10 sene içinde bütün Çamlıca ve civarı ağaçlandırılmış olacaktır.

Sürp Agopun tapusu tanzim ediliyor

Sürp Agop mezarlığının üstünde bina olmıyan kısmının kat'i olarak belediyeye geçmesine mahkemece karar verilmesi üzerine belediye tapuya müracaat ederek tapu senedi istemişti.

Tapu ve belediye mühendisleri arasında tetkikat yapmakta ve arsayı ölçmektedirler. Arsanın belediyeye geçecek olan kısmının ifraz haritası yapıldıktan sonra tapusu tanzim edilecektir.

Bundan sonra artık mezarlık filen belediyenin malı olacaktır.

Garsonlar için mekteb

Garsonlar cemiyeti, alâkadar esnafın ehliyetname imtihanlarına tâbi tutularak garsonluğun inkişaf ettirilmesi için belediyeye müracaat etmiştir. Mesele belediye ikti - sat müdürlüğünce tetkik ediliyor Cemiyet, garson yetiştirmek üzere bir mektep açmak istiyor. Bu maksatla bir nizamname hazırlanıyor. Nizamname bugünlerde tamamlanarak maarif idaresinden izin almağa teşebbüs edilecektir.

Mektebin tahsil müddeti üç ay olacak, garsonluk servislerinde kullanılan ecnebi kelimeler, yurt bilgisi, türkçe okuma yazma, muaşeret âdabı ve garsonluk işleri öğretilecektir.

Otomatik tramvay kapıları tecrübe edildi

Tramvay kazalarının önüne geçilmek için tramvaylarda yapılan tertibatın tecrübesi yapılmış ve müsbet neticeler vermiştir. Bu tertibat araba kapılarının önünde bulunan ıskara kapıların basamakların önüne kadar uzatılmasından ibarettir. Tramvaylar hareket edince bu kapılar basamaklara kadar indirilecek, bu suretle yürürken inmek ve binmek kabil olamıyacaktır. Mart iptidasında bu tertibatı havi arabalardan ikisi tecrübe için sefere çıkarılacaktır. Yapılan bir tahmine göre İstanbulda ayda yirmi kadar tramvay kazası olmaktadır.

Çocuk esrigeme kurumu mekteplerde tramvay kazaları hakkında konferanslar verecek ve kazaların ehemmiyeti ve tehlikesi hakkında çocukları aydınlatacaktır. Kurum kazaların önüne geçmek için zabıta nezdinde teşebbüste bulunacaktır.

MAARİFTE

Kamâl Türkiyesinin Romadan görünüşü

Yazın Romalı alimlerden bir heyet Ankaraya gelecek

Roma Üniversitesinin daveti üzerine, konferans vermek üzere Romaya giden, hukuk fakültesi - Roma hukuku doçenti Bay Şemsettin Talip İstanbula dönmüştür. Bay Şemsettin Talip dün kendisile görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir.

— Romada çok büyük bir hüsnü kabul gördüm. İtalyan üniversite ve fikir âleminde Türk inkılâbı ile yakından alâkadar oluyorlar. İstanbul üniversitesinin ıslahatı hakkında bir çok izahat istediler. Kendilerine icap eden cevapları verdim. Romalı münevver gençler, Atatürkün başardığı sayısız inkılâplar önündeki hayranlıklarını bana heyecanla ifade ettiler. Bir çokları, memleketimizdeki inkılâp hamlelerini gelip yakından görmek istiyor.

Önümüzdeki yaz tatilinde, Roma üniversitesine mensup beynelmilel âlimlerden mürekkep bir heyet İstanbula gelecek ve Ankarayı ziyaret edecektir. Romada temas ettiğim zevatın, memleketimiz hakkında iyi hislerle olgun bulunduğunu gördüm. Roma büyük âlimlerinden Riccobono, De Francisci, Albertario, Del Vecchio gibi üstatlarla temas ettim. Türkiye hakkında fevkalâde iyi fikirler besliyorlar. Seyahatimden çok memnunum. Romada verdiğim konferansın mevzuu: "Türkiyede garp hukukunun kabulünden sonra Roma hukuku tedrisatı,, idi.

Güzel yazı dersi

Önümüzdeki yıldan itibaren ilk mekteplerde güzel yazı dersi ihdas edilecektir. Bu dersi okutacak muallimler için, yaz tatilinde bir kurs açılacaktır. Ayrıca da, bir yazı müfettişliği ihdas edilecektir.

Kapanan mekteblerde tedrisat başlıyor

Grip hastalığı dolayısile kapanan mektepler dört gün sonra tekrar tedrisata başlıyacaklardır. İlk mektepler pazartesi, lise ve orta mektepler de salı günü açılacaktır.

Pr. Nissen geldi

Bir kaç hafta evvel Avrupaya gitmiş olan Tıp fakültesi hariciye ordinaryüs profesörü Nissen İstanbula gelmiştir.

Okullarda yabancı diller

Okulalarda yabancı dil derslerinin talebeye daha kolay ve pratik bir surette öğretilmesi için yeni bir talimatname hazırlanmaktadır.

Talebe birliğinde

Millî Türk talebe birliğinin yeni seçilen çevirme takımı (İdare heyeti) Çarşıkapıdaki yeni lokalinde çalışmalarına devam etmektedir.

Birlik bu sene de büyük bir yerli mallar geçit resmi yapmağa karar vermiştir. Birlik, her sene tekmil üyelerini bir araya topladığı birlik gecesini kurban bayramına tesadüf eden günlerde yapacaktır.

Liman ve rıhtımın bir aylık büdçesi

Liman ve rıhtım umum müdürlüğünün şubat bütçesi de dün tebliğ edilmiştir.

Bir aylık muvakkat bütçenin bildirilmesi üzerine memurlara şubat aylığı tevzi edilmiştir.

Tırpan

Geç gelen gençler

Mektep hayatı ele geçmez, tadına doyulmaz bir âlemdir. Gençlik ve yahut tecrübesizlik, mektep hayatında insanın gözü başka görüyor, kafası başka işliyor. Kanı topuğundan beynine kadar başka türlü dolaşıyor.

Ben mektepte iken duyduğum sevincin lezzetini hayatımın en muvaffakıyetli devirlerinde tatmadım.

Geçen gün İstanbulda Talebe Yurdundan üç gencin çıkarıldığını gazetelerin havadis sütunlarında okudum. Bir yıl evvel gene böyle bir vaka olduğunu hatırlıyorum. Bu Talebe Yurdu Anadolu içinden İstanbulda yüksek tahsil görmeğe gelen kimsesiz gençleri barındıran bir yurt olduğunu herkes bilir. Buraya giren gençler şüphe yok ki yurdun nizamlarına baş eğmeğe mecburdurlar.

Hâfızamda yanılmıyorsam geçen yıl buradan sekiz on genç çıkarılmıştı. Çünkü bu gençler yurt nizamına aykırı olarak geceleri âdeta pansiyona, otele gelir gibi geç vakıt geliyorlar, sonra verilen yemekleri de beğenmiyorlardı. Gazetelerde çıkan, resmî şahsiyetlerin beyanatından çıkan netice bu idi.

Bu yıl da hukuktan, edebiyattan, tıp fakültesinden üç gencin bu yuvadan çıkarılmasına sebep hemen hemen ayni hâdisedir. Bu gençler sinemaya mı gidiyorlar, gezmeğe mi gidiyorlar? her neyse geç vakıt yurda dönüyor ve kendilerine vaziyeti anlatan memuru da azarlıyorlarmış.

İnsan kendi evine bile geç gelse aylığını verdiği hizmetçisini uyandırırken ıstırap duyar ve hattâ bunun için özür bile diler. Değil ki onu azarlıyacak. Kaldı ki bu yurt İstanbulda barınacak yerleri olmayan taşralı talebe için hazırlanan ve masrafı Maarif Cemiyeti tarafından görülen bir hayır ocağıdır. Buraya girenlerin bir yiyip bin şükredecek ve yurtları için çalışıp bu iyiliği gene yurda yapacakları hizmetle ödeyecekleri yerde bu şefkat ocağını Madam Mari'nin pansiyonuna çevirmeğe kalkmaları hiç de doğru olmayan bir harekettir.

Gençlik tecrübesizdir, heyecanlıdır. Bundan ötürü affedilmeğe lâyıktır. Fakat iyiliğe ve şefkate karşı nankörlük edenleri affetmenin hiç kıymeti yoktur. En büyük ceza onların vicdanlarında duyacakları nedamet ıstıraplarıdır. Cevherli bir genç için bu âkıbet nizamların çizdiği cezalardan kat kat yüksektir sanırım.

Burhan CAHİT

Kaçak balık satanlar

Boğazda ve Anadolu kıyılarında balık tutan balıkçılar bu balıklarını balıkhane resmi vermeden satmaktadırlar. Bu iş balıkhane gelirine hayli tesir yapmıştır.

Söylendiğine göre bu şekilde devlet hazinesini zarara sokarak kaçak balık satanlar balıklarını daha ziyade Bebekle Rumelihisarı arasındaki sahile ve Boğazın muhtelif yerlerine, Samatya tarafına çıkarmak imkânını bulmaktadırlar. Gümrük muhafaza teşkilâtı memurlarının bununla mücadele etmek esas vazifeleri olduğundan bu cihet tekrar kendilerine bildirilmiştir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

7 ŞUBAT 935

AKŞAM FIYATLARI

İSTİKRAZLAR		TAHVİLAT	
İstikrazı dahili	96,50		
1933 Ergani	97	Rıhtım	10
Kuponsuz	30,40	An. mümessil	53,50
„ II	28,87,50	An. tahvil I, II	47,85
„ III	29,25		

ESHAM

İş Bankası Nama	10	Reji kuponsuz	2.20
„ „ Hamiline	10,15	Telefon	14
„ „ Müessis	97	Terkos	19,80
Türkiye Cumhuriyet Bankası	64	Çimento	13,50
Tramvay	30,25	İttihat dey.	11,50
Anadolu hisse	26,15	Şark dey.	0.90
Şir. Hayriye	16	Balya	1,55
		Şark m. ecza	4.65

ÇEK FIYATLARI

Fransız F.	12,03	Prağ	18,98,37
Londra	619,50	Belgrat	34,89,75
Milâno	9,33,90	Moskova	10,94,20
Nüyork	78,95	Berlin	1,97,97
Cenevre	2,45,16	Madrit	5,80,54
Atina	83,85	Budapeşte	4,44,30
Brüksel	3,40,15	Viyana	4,21,38
Amsterdam	1,17,40	Bükreş	78,76,25
Sofya	67,98	Viyana	4,25

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 F. Fransız	169	20 İ. İsviçre	815
1 Dolar	125	1 Pezeta	18
1 Kur. Çek	98	1 Mark	43
1 Şile Av.	23.50	1 Zloti	22
1 Isterlin	618	20 Ley	17
20 Liret	213	20 Dinar	55
20 Leva	23	1 Çernoviç	—.—
20 F. Belçika	115	Altın	9.32
20 Drahmi	24	Mecidiye	41
1 Florin	83	Banknot	240

Haftanın Sıyasası

1 — Londra görüşmeleri

Haftanın en ehemmiyetli siyasal hâdisesi şüphesiz Londra'da Ingiliz ve Fransız Başvekilleri ve Hariciye Bakanları arasındaki müzakerelerdir. Araya birçok meseleler girdiği için zaman zaman tehir edilen bu görüşmeler nihayet hafta içinde Londrada yapıldı. Görüşmelerden sonra neşredilen bir tebliğden anlaşılıyor ki şu esaslar üzerinde mutabık kalınmıştır:

Ingiltere ile Fransa arasında tedafüî bir hava mukavelesi imzalanacak ve Italya, Almanya, Belçika da bu mukaveleye girmek için davet edilecektir. Mukaveleye göre, bu devletlerden her hangi biri, havadan tecavüze uğrarsa, diğer devletler ona yardım edeceklerdir.

Bu mukavele ile Ingiltere artık batı Avrupa işlerine en geniş bir ölçüde karışmış oluyor demektir. Büyük harpten sonra kendi Adasına çekilen Ingiltere, ancak Lokarno mukaveleleriledir ki mahdut bir şekilde Avrupa işlerine karışmağa razı olmuştu. Bu karışma yalnız Fransa ile Almanya ve Belçika arasındaki sınırlara münhasır kalıyordu. Şimdi havadan yapılacak taarruzlara karşı bu taahhütlerini genişletmektedir. Bu da Ingilterenin hava taarruzlarından kendisini korumak endişesinden ileri geliyor. Tayyare harbı Ingilizler için büyük bir tehlike şeklinde belirmiştir. Çünkü Ingiltere artık ada olmaktan çıkmıştır. Ingiltere ada olarak kaldıkça ve denizlere de hâkim oldukça, siyasal yalnızlık içinde yaşayabilirdi. Havadan taarruz vasıtalarının icadile vaziyet çok değişmiştir. Ingiltere kendisini havadan korumak için bir takım kombinezonlara girmeğe mecburdur. Işte Londradaki görüşmelerin bir neticesi budur.

* * *

2 — Silâh ve emniyet

Görüşülen ikinci mesele Almanya'nın Uluslar derneğine geri dönmesi işidir. Almanya'nın geri dönmesini temin için silâh noktasından müsavatını tanımak lâzımdır. Silâh noktasından müsavatının tanınması için de Fransa emniyet meselesinin hallini istiyor. Bu da ebetten gelen ve ezele doğru giden silâh ve emniyet bahsını tazeledi. Londra görüşmelerinde bu meselelerin halline doğru şu yoldan gidilmesi kararlaşmıştır:

1 — Versailles muahedesinin Almanya'yı silâhsızlandıran beşinci kısmı ilga edilecek.

2 — Genel bir silâhsızlanma mukavelesi imzalanacak ve Almanya bu mukaveleye girecek.

3 — Almanya Uluslar Derneğine geri dönecek.

4 — Almanya Roma protokollarına ve yeni yapılacak olan şark andlaşmasına girecek.

Anlaşılacağı üzere, bunlar kolay kolay yapılabilecek işler değildir. Almanya'ya silâh müsavatı vermek genel bir silâhsızlanma mukavelesinin imzalanmasına bağlanıyor. Böyle genel bir mukavele yapmanın çok zor bir iş olduğunu da geçmiş sekiz yıl içindeki çalışmalar göstermiştir. Genel bir silâhsızlanma mukavelesi imzalamak, aşağı yukarı Avrupanın her siyasal meselesini halletmek demektir. Şimdiki vaziyette silâhsızlanma mukavelesi imzalamağa çalışmak âdeta muhâl olan bir iş arkasından koşmağa benziyor.

* * *

3 — Cenup ve doğu Lokarnosu

Emniyet meselesinde Almanya'dan cenup ve doğu sınırlarını kefalet altına alan Roma protokollarına girmesi ve doğu andlaşmasını imzalaması da beklenemez. Almanya Roma protokollarını imzaya razı olabilirse de her halde doğu andlaşmasına yanaşmak istemiyor. Ve bunda Lehistan da kendisile beraberdir. Londrada görüşmeler yapılırken, Alman Bakanlarından Göring'in Varşova'yı ziyaret etmesi de bu noktada Almanya ile Lehistan arasındaki görüş birliğini tebarüz ettirmek maksadına matuftur. Almanya ve Lehistan ellerini bağlamak istemiyorlar. Bir rivayete göre, Sovyet Rusya üzerinde emelleri vardır. Japonya'nın uzak doğuda taarruza geçmesini bekliyorlar. Japonya taarruza geçince onlar da Ukranya'yı ve Baltık memleketlerini istilâ edeceklerdir. Böyle bir projenin tatbiki için, Alman askerlerinin Lehistan'dan geçmesi icap ettiğinden Lehistanı korkutacak bir vaziyet hâsıl olacağı âşikârdır. Çünkü bir defa Lehistanda yerleşen Almanları, Rusya da mağlûp olduktan sonra, bu topraklardan kim çıkarıp atacak? Lehlilerin bunu düşünmeleri lâzımdır.

Başka bir rivayete göre, Lehistan ile Almanya Çekoslovakya'yı aralarında parçalamak istiyorlar. Bu da kolay bir iş olmamakla beraber, her halde Sovyet Rusyayı parçalamaktan daha kolaydır. Almanlar, Çekoslovakya'da üç milyon Alman bulunduğunu ötedenberi söyleyip duruyorlar. Hitler'in bütün Almanları, Almanya'nın sınırları içine almak istediğine bakılırsa, Çekoslovakya'daki Almanları bundan istisna etmiyeceği aşikârdır. Şimdiki vaziyete göre de en kolay bunlar Almanya'ya iltihak edebilir gibi görünüyor. Lehistan da bu arada Çekoslovakya'daki Islavları alabilir. Ancak böyle bir projenin tatbiki belki de Avrupayı genel bir savaşa kadar sürükler.

* * *

4 — Sovyetlerin kongresi

Hafta arası Moskovada Sovyetlerin kongresi toplandı ve Başbakan Molotof, Rusya'nın dış ve iç sıyasasını ve ökonomik durumunu anlatan bir nutuk söyledi. Sovyet devlet adamları daima düşündüklerini açık söylemekle temayüz etmişlerdir. Molotof'un bu defa söylediği nutukta da bu meziyet vardır. Rusya batıda Almanya'dan ve doğuda Japonyadan korkuyor. Her iki devletin tecavüz emellerinden çok açık bahsetti.

Bunlara karşı Rusya'nın aldığı tedbir, askerî hazırlıktır. Rusya'nın sulh içindeki kuvvetleri bir milyona yakındır. Silâh ve hele tayyare kuvvetleri de çok artmıştır. Sovyet Rusyanın amacı, her türlü askerî kombinezona karşı gelebilecek derecede kuvvetli olmak. Bu, ağır bir pahaya maloluyor; fakat hazırlıksız olup ta savaşı davet etmek daha ağır pahaya malolur.

Iç sıyasada da yeni bir inkılâp yapılacağı anlaşılıyor. Bu inkılâp ta seçim hakkının genişletilmesidir. Bundan böyle seçim bir dereceli yapılacak. Gizli olacak. Sonra işçi ile köylü arasında temsil bakımından olan ayrılık kalkacak. Şimdiye kadar 25 bin işçinin bir mümessil seçmesine karşı, 125 bin köylü bir mümessil seçerdi. Şimdi köylü ile işçi arasındaki fark kalkıyor ve müsavata doğru gidiliyor. Bunlar işçi diktatörlüğünden Fransız inkılâbının demokrasi prensiplerine doğru bir yürüyüş gibi görünüyor.

* * *

5 — Japonya ve Çin

Uzak şarkta evvelki hafta içinde başlayan Japon taarruzu durdu. Japonlar Çahar'da istedikleri araziyi ellerine geçirdiklerinden şimdilik daha ileri gitmeleri için de ortada bir sebep kalmamıştı. Japonlar bir defa daha durakladılar. Ancak çok ileri atılmağa hazırlanmakta oldukları anlaşılmaktadır.

Tokyo'da çıkan Mainiç Şimbun gazetesi Japonya ile Çin arasındaki münasebetlerin yeni baştan tanziminden bahsediyor. Bu münasebetlerin tanzimi de dokuz prensipe dayanacaktır ki eğer iki devlet arasındaki münasebetler bu prensipler dairesinde tanzim edilecekse, içlerinden biri müstakil devlet olmaktan çıkacaktır. Bu Japon gazetesine göre, Çin bundan böyle asla Uluslar Derneğine müracaat etmiyecektir. Hattâ dernekten çekilmesini bile Japonya iltizam ediyor. Dernekten çekilecek olursa, Japonya yalnız başına Çinin mülkî tamamiyetini kefalet altına alacaktır. Çin bugün hizmetinde bulunan Amerikalı askerî mütehassısları değiştirerek yerlerine Japon askerleri alacaktır. Sözün kısası, Japonya ile Çin arasındaki münasebet, tıpkı Japonya ile Mançuko devleti arasındaki münasebete benzeyecektir. Yani Japonya Çini parçalamak istemiyor tam olarak yutmak istiyor. Bu projenin tatbikına 27 mart 1935 tarihinde başlanacağı da bildiriliyor. Bu tarih Japonya'nın Uuluslar Derneği ile ilişikliğinin büsbütün kesileceği tarihtir. Japonya dernekten çekileceğini iki yıl önce bildirmişti. Tamamile çekilebilmek için aradan iki yıl geçmek lâzımdır. Işte bu iki yılın tamamlanacağı gün 27 mart 1935 tir.

A. Şükrü ESMER

Öz dilimizle

" Ulustan inanç isterim! „

— Kamâl ATATÜRK —

Hangi ulustan inanç istiyorsun Atatürk? Ankara ile Kastamonu dağları arasında sıkışıp kalmış iken, doğuda Karsa, batıda İzmire ve Merice ulaştırdığın anayurdun çocuklarından mı? Bütün yeryüzü, seni "devletine„ baş kaldırmış bir adam saydıkları sırada, adına gönül veren bir avuç insanla, tek başına inanılmıyacak işleri başardın. O günlerde, bu ulus sana nasıl inanmışsa, gene öyle inanıyor.

Sen, bizim için çözülmez ve koparılmaz bir inanç bağısın.

Herkes, seni yalana çıkardığı günlerde, çevrende varlığına inanmış bir kaç milyon buldun. Şimdi ise, sen inancın da üstündesin. Bu ulus her vakıttan çok, kanatların altında yaşamaktan güvenç buluyor.

Hangi ulustan inanç istiyorsun Atatürk? Türk, yarı çıplak, yarı aç tek öküzlü kağnı arabalarile, Anadolu yaylasının içine dağılmış bir obadan başka bir şey değilken, gene başını sana çevirmişti. Gönülleri içten alan, gök rengi bakışların, nereyi gösterirse ulus da oradan gidiyordu. Türkün senden başka tutunacak dalı, senden başka görür gözü yoktu. Bugün kibenliğini buldu, sınırlarına kavuştu, isteklerine erişti, bugün mü inanmamazlık edecek? İnanç, bu ulusta, sana ve senin arkadaşlarına bütün bir tarih için verilmiştir.

İnancı ve ülküyü yaratan atamız! Sana yerden göğe kadar, yerle göğün birleşeceği güne kadar inancımız var.

Salâhaddin GÜNGÖR

KULAK MİSAFİRİ

Elgün...

Erzurum saylavlığına fırkaca namzetliği konulan Bayan Nakiye, ötedenberi ağır başlılığı ile tanınmış yüksek kadınlarımızdan biridir. Saylavlarımız arasında Nakiye gibi bir kadınımızın bulunuşu, yalnız kadınlarımızı değil, erkeklerimizi de sevindirdi.

Dün, bir aralık arkadaşlar arasında, kendisinden bahsediliyordu.

İçimizde bulunan bir kadın, söze karıştı:

— Bayan Nakiye'nin her şeyini beğenirim. Yalnız, seçtiği soyadını beğenemedim: kendisine Elgün adını takmış.

Sorduk:

— Peki, ne olacak, Elgün fena ad mı?

Güldü:

— Bilâkis... çok güzel adı var. Yalnız beni endişeye düşürüyor...

— Neden?

— Yakında Kurultaya girecek. Korkarım ki, bizi de el gün yerine koymasın...

Kulak MİSAFİRİ

HİKÂYE

Sinemadaki kadın

Dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Ali Vehbi daireden çıkınca havanın kasvetine baktı. Ne yapmalı, nereye gitmeli? Karısı Nazimenin Fatihteki teyzesine gittiğini, gece geleceğini biliyordu. Binaenaleyh eve geç kalmak korkusu yoktu. Kararını verdi: Bir lokantada güzelce karnını doyurduktan sonra sinemaya gidecekti.

Yemek yiyen insanlar vücutlarında şöyle bir rahatlık hissederler. Hele Ali Vehbi gibi bir kaç kadeh şarap ta atıştırdıktan sonra, daha enfes olur.

Geçen bir taksiyi durdurarak Beyoğluna çıktı, bir lokantaya girdi. Güzelce karnını doyurdu.

Sinemaya girdiği zaman, şimdi ismini unuttuğum bilmem hangi uzun bir film çevriliyordu.

Program dağıtan kız elindeki elektrik lâmbasile yol göstererek Ali Vehbiyi bir kanapenin önünde bıraktı, eline bir program tutuşturup beş kuruşu da aldıktan sonra çekildi.

Ali Vehbi, gözleri yavaş yavaş karanlığa alışınca şöyle etrafa bir bakındı. Sinemada o kadar kalabalık yoktu. Arka taraflar bom boştu. Ön tarafta da şuraya buraya serpiştirilmiş seyrek müşteriler oturuyorlardı.

Sağ tarafta boş bir kanape.. Boş kanapenin yanında da karanlıkta siluetini şöyle böyle fark edebildiği bir kadın oturuyordu. Kadın, hiç şüphesiz filme dalmış olacak, bir heykel gibi duruyordu.

Ali Vehbi, galiba içtiği şarap kadehlerinden cesaret almış olmalı ki, birden gözlerinin önünde tatlı bir macera belirdi. Evet, tatlı bir macera? Evdeki yeknesak ve düm düz hayatına şöyle bir kımıldanış ilâve edebilse...

Lâkin vicdanı seslendi:

— Öyle ama, ya Nazmiye işidirse ne der. Refikai muhteremeleri kıyametleri koparır.

Yine içinde başka bir ses cevap verdi:

— Adam sen de, ruhu bile duymaz.

Hele şu yanı başında oturan kadınla tanışıp, bir yere gitseler, ondan sonra yavaşça eve girer, ne duyulur, ne işitilir.

Buna o kadar emin idi ki ertesi günkü levha gözünün önüne geldi. Karısı her sabahki gibi soruyor:

— Vehbi, dün daireden sonra doğru eve geldin değil mi?

Ali Vehbi bin bir ihtiyatla hareket ederek evvelâ kendisini yanı başındaki kanapeye salıverdi. Göz ucu ile kadına baktı.

Kadın kımıldamıyordu bile..

Uzun tereddütlerden sonra, sağ dizini hafifçe kadının sol dizine dokundurdu. Kadın bu klâsik manevraya hiç ses çıkarmadı. Bu ilk muvaffakiyetten cesaret alan Ali Vehbi, bu sefer elile kadının bacaklarını yokalmağa başladı. Kadın yine oralarda olmuyordu. Ali Vehbi daha ileriye gitti. korka korka sağ elini kadının beline doladı.

Kadının gözleri hep filmdeydi. O zaman Ali Vehbi kendini kaybederek kadının bir elini eline aldı ve yavaşca dudaklarına götürdü. Bir kadının bu kadar süratle avlanabileceğini bir türlü havsalası almıyordu. Almıyordu ama, hakikat meydanda idi.

Kadın yalnız elini öptürmekle kalmıyor, bilâkis bu nüvazişlere mukabele eder gibi oluyordu.

Ali Vehbi o zaman bir iki lâkırdı söylemek lâzım geldiğini hissetti:

— Matmazel, dedi, acaba sinemadan çıktıktan sonra şöyle güzel bir yerde oturmazlar mı?

Müsbet menfî cevap beklerken elektrikler birden bire yandı. Ali Vehbi de hemen yerinden doğruldu.

O zaman tarif edilmez bir korku içinde, birden şu manzara ile karşılaştı:

1 — Yanındaki kadın genç değildi.

2 — Yanındaki kadın çok çirkindi.

3 — Yanındaki kadın kendi karısı idi.

Artık ondan sonra ne olup bittiğini siz zihnen pek iyi tasavvur edebilirsiniz.

SEM

Oz Türkçe'ile Bilmecemiz

Geçen haftaki bilmecemizi doğru halledenler arasında çektiğimiz kura neticesinde birinciliği Alman lisesi talebesinden Ertuğrul, ikinciliği kız muallim tatbikat sınıfı talebesinden Mübahat kazanmışlardır. Idarehanemize teşrif ederek hediyelerini almaları kendilerinden rica olunur.

Ceçen defaki bilmecemizin halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	E	V	R	E	N	S	E	L	■	I	Z
2	N	E	■	N	■	■	■	A	V	■	■
3	L	■	G	E	N	E	L	■	■	Ş	■
4	İ	K	İ	Z	■	N	■	■	K	A	N
5	■	A	Z	■	A	■	A	R	A	M	A
6	A	Z	L	I	K	■	N	A	R	■	■
7	K	■	İ	■	■	F	A	K	■	A	T
8	İ	■	■	A	P	A	Ç	I	K	■	A
9	N	İ	N	N	İ	■	■	■	İ	■	N
10	■	L	■	A	S	L	A	N	■	E	R
11	İ	K	İ	■	■	A	T	■	A	R	I

Osmanlıca karşılıklarını yazdığımız kelimelerin öz türkçe mukabillerini yazarak şeklimizin boş hanelerine yerleştiriniz ve keserek "Milliyet Bilmece memurluğuna„ gönderiniz. Bilmecemizi doğru halledenler arasında kura çekiyor ve kazananlara hediyeler veriyoruz:

Müddet pazartesi günü akşama kadardır.

Yeni bilmecemiz

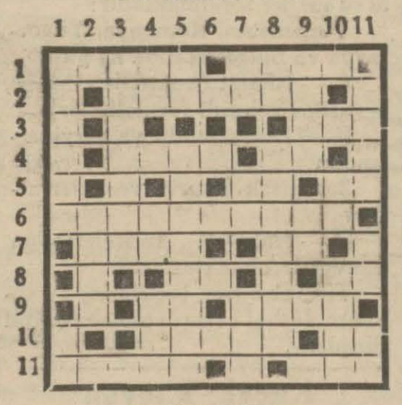

SOLDAN SAĞA :

1 — Kemale ermiş 2, Lâtife, kalbur 4,

2 — Baliğ olmak, bermurat olmak 7,

3 — İptida, birinci 3,

4 — Tevem 4, Emmekten emir 2,

5 — Beyaz 2, Cesur, erkek 2,

6 — Salâbet kesbetmek, tasallup etmek,

7 — Bir mektep 4, Akran, emsal 2,

8 — Uzak nidası 2, Emsal, zevç 2,

9 — Alâmet, can, deva 2, Dünya 4,

10 — Aşikâr 5, Rabıt edatı 2,

11 — Bedel, mülâzemet eden, naip 5, [illegible] sahife, haşerattan biri 3,

YUKARDAN AŞAĞI :

1 — Kıraat etmek 6, Akıl, zaman 3,

2 — Sersem 4,

3 — Seyran, teferrüç 7,

4 — Akur, derin, hattı fâsıl 2, Kabile [illegible]

5 — Tersine okursan ayı yuvasıdır 3, [illegible] reket ettirmek 8,

7 — Emmekten emir 2, Yemek 2, [illegible] kek ismi 3,

8 — Rabıt edatı 2, Ekmek satan 7,

9 — Ziraat 4, Yemek 2,

10 — Yama 2, Geniş 4,

11 — Ekûl, şikemperver 4, Fiil 2, [illegible]

Milliyet

Asrın umdesi " MİLLİYET " tir

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariçte L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddet geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mesuliyetini kabul etmez.

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:

12,30: Plâk neşriyatı. 18: Otel Tokaliyandan transmisyon, çay saati tango, caz. 18,20: Çocuk saati; masallar. 18,[illegible] Haberler. 20: Bayan Tektaş şan. Piyano ile. 20,30: Havayan kitar, Siret ve arkadaşları. 21,15: Son haberler. 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve tango orkestrası.

223 Kzh. VARŞOVA, 1345 m.

18,15: Trio gitar konseri. 18,50: Sözler. Haberler. 19,15: Piyano - viyolonsel konseri. 19,45: Konferans. 20: Şarkılar (Feran Hennart) 20,20: Aktüalite. 20,30: [illegible] 20,45: Sözler. 21,15: Senfonik konser. [illegible] Şiirler. 23,40: Reklâmlar. 24: Sözler. [illegible] Dans.

175 Kzz. MOSKOKA, 1714 m.

17,30: Sözler. 18,30: Şarkılarla kızıl ordu ile arlık ordusunu tasvir. 19,30: Kolkoz opera musikisi parçaları ve senfonik konser. 21: "Katerina ve Ismail„ adlı piyesin [illegible] adaptasyonu. 22: ekçe konferans. 23,05: [illegible] gilince, 24,05: Almanca.

832 Khz. MOSKOVA, (Stalin) 39 m.

17: Konser. 18,20: Bir opera temsili [illegible] kil. 22,20: Dans parçaları ve karışık konser.

545 Khz. BUDAPEŞTE, 550 m.

18: Klarinet. 18,30: Ders. 19: Spor. [illegible] Kuintet musikisi. — Sözler. 20,30: [illegible] lerden nakil. 23,30: Hava haberleri. [illegible] Caz bandosu. 24,20: Çingene orkestrası. Son haberler.

785 Khz. LEIPZIG 382 m.

18,20: Piyano musikisi. 18,50: Sözler. [illegible] Neşeli konser. 20,40: Sözler. 21: Hikâye. 21,15: Ulusal neşriyat. 22: Dışelçiliğe dair. Haberler ve spor. 23,20: Dans musikisi.

686 Khz. BELGRAD, 437 m.

18: Çocuklara kültür fizik. 19,40: Sözler. 19,45: Rekler. 20: Plâk. 20,15: Haberler. [illegible] 30: Ulusal neşriyat. 21: Zagrepden nakil. Haberler. 23,15: Radyo orkestrası.

638 Khz. PRAG, 470 m.

16,55: Ostrava radyo orkestrası. 17: [illegible] Ders. 18: Yeni Çek musikisi. 19: Ziraat. Amele neşriyatı. 19,20: Almanca ders. [illegible] Haberler. 20,10: Sözler. 20,55: Caz orkestrası. 21: Piyes. 23,15: Plâk. — Sözler. 23,25: [illegible] 23,30: Rusça haberler.

823 Khz. BUKREŞ, 364 m.

13 - 15 Gündüz plâk neşriyatı. 18: Radyo orkestrası. 19: Haberler. 19,15: Radyo orkestrası. 20: Konferans. 20,20: Plâk. 20,50: [illegible] ferans. 21,10: Bükreş filharmonisinin senfonik konseri. 22: Konferans. 22,15: Kanto devamı. 23: Haberler.

Yarınkı program

17,30 Inkilâp dersleri: üniversiteden nakil, Manisa saylavı Hikmet. 18,30 jimnastik; bayan Asude. 19: Dans musikisi; plâk. 19,30 Haberler. 19,40 Spor Eşref Şefik. 20 senfoni [illegible] bert. 20,30 Bayan Bedriye Halis şan. [illegible] miroaz. 21,15 Son haberler. 21,30 Radyo orkestrası. 22 Radyo caz ve tango orkestraları.

Millî tefrika: 96

Katran Kazanı

Müellifi: Nazmi Şehap

Kadın ellerini açarak gözlerini tavana dikti. Içi müthiş bir azab ile burgulanan Nazmi başka bir söz söylemeden ve bir şey sormadan kendini bahçeye attı.

Şimdi Abidin beyin tabutu yavaş yavaş hastahanenin büyük kapısından çıkarılıyordu. Arkasından gidenlere katıldı.

. . . . . .

Artık hiç matbaadan çıkmıyordu. Hava kararıyor, sonra güneş doğuyordu. Bir gazete basılıyor, kapışılarak okunuyordu, sonra bir diğeri, daha sonra bir başkası hazırlanıyordu:

Bir bostan dolabından fraksızlaşmıştı. Ne bir zevki kalmıştı, ne bir iptilâsı vardı. Bir gün kimbilir nasıl oldu da Kadıköye gitti, Galibelere uğradı. Ona Ismetten bahsettiler. Gözyaşlarını saklayamayarak saatlerce onu konuştu. Kızın babasile Tekidağından tanıştıkları için işi teklifsizliğe vurdu; gecede onlarda kaldı. Galibenin albümündeki resimler arasından Ismetin bir protresini seçti, almasına müsaade ettiler.

Ertesi gün öğleden az sonra köprüye dönüyordu. Vapur Haydarpaşa mendireğinden ayrılırken, üst güvertede ancak üç beş yolcu vardı. Dudaklarına bir sigara tutuşturarak gözlerini engine daldırdı. Hafif bir rüzgâr esiyordu. Ismetle yanyana küpeşteye dayanarak, Tekirdağına giderken bu sulara baktığı günü hatırladı. O gün gene böyle hafif bir rüzgâr esiyordu. Genç kızın dağılan saçları, yanaklarına değerken içinin ne tatlı gıcıklanışı olmuştu; ve o gün ne kadar ve mes'uttu!

Sanki yanında birisi varmış gibi kolunu Ahırkapı fenerine doğru uzattı:

— Oradan kıvrılıp sahili takibede ede gitmiş, sonra biraz kıyılardan uzaklaşmıştık. Teey şuradan...

Fakat bu söylenme devam edemedi. Zira "kıyılardan uzaklaşmıştık„ derken enginleri gösteren kolu, gözlerine ufukta beliren beş on kara noktayı seçivermişti:

— Bunlar da ne? amma da süratli geliyorlar ha..

— Onun gördüklerini güvertedeki diğer yolcular da görmüşlerdi. Ve içlerinden biri sevinçle bağırdı;

— Geliyorlar!

Diğerleri endişe ile bakışmışlardı. Bu sırada alt kat kamaralarından sesler yükselmeğe başladı.

— Sekiz tane... Bunlar Ingiliz torpidoları olacak... — diyordu o sevinçle bağıran — bacalarını görmüyor musun?

— Hakkın var.. Fransızlar geride kalmış olacaklar.

— Hele şükür... oh be! ne idi o senelerce çektiğimiz eziyet! Şimdi Ittihatçıları görmeli. Artık sıçan deliği kalmayacak.

Kaçarlar mı dersin.

— Akılları varsa... kalanlar çardağı boylarlar.

Nazmi bu muhavereye kulak kabartmıştı. Konuşanlara dikkat etti. Bunlar kelli felli İstanbul efendileriydi. Bir müddet onlara hayretle baka kaldı. Harb belki bu şehir için çok azablı günler doğurmuştu. Belki iktidar mevkiinde senelerdenberi oturanlar birçok fenalıkları görmemişlerdi. Yahut görmüşlerdi de görmemezlikten gelmişlerdi. Fakat millî bir felâketten kurtulmak için bir ecnebî istilâsına katlanmağa nasıl da gönülleri razı olabiliyordu?

Şimdi torpidolar adam akıllı seçilebiliyorlardı. Bunlar cidden güzel yapılardı. Bacalarından fışkıran dumanlar arkalarında kara bir bulut yapmıştı. Esen rüzgârla bu kara bulutun yavaş yavaş surlar üzerinden İstanbul mahallelerine doğru yayılışına baktı. Acı acı güldü:

— Ne sembolik şey! Işte memleketin yarını... ve galiba bu, ebedî bir yarın... Vatandaşlar bu kafada olduktan sonra bu bulut kolay kolay dağılabilir mi?

Ve bulut şehre bir fiyaka yapmak için mütemadiyen fayrab eden torpido çarhçılarının sayesinde azalmıyor, gittikçe koyulaşıyordu. Kömür çok pahalı idi.

Tekfurdağındaki Barbaros ocaklarından çıkarılan kuvvetsiz linyitler'le güç belâ istim tuttuğu anlaşılan Kadıköy vapuru pek yavaş yol alabiliyordu. Bunun için o henüz Sarayburnunu bordalayamadan süratle gelen torpitolar Kızkulesi önüne ulaşıp yarım yolla Boğaza doğru dümen kırıvermişlerdi. Arkalarından azap ile baktı:

— Boğaz sahillerine gözdağı vermeğe gidiyorlar... — diye homurdandı —

Ve birden hatırına Bebeğin de Boğaz kıyılarında bulunduğu geldi. Ve o sularda daha bir sene evvel kürek çektiği aylı geceleri düşündü:

— Bu gidişle bizim sandallara dolaşacak bir yer kalmıyacak galima... — dedi — Elbette bunların arkası olacak. Büyük filolar gelecek. Onların sarhoş neferleri, büyük zırhlıların işkampavyalarına dolacaklar ve bize deniz haram olacak...

Sonra birden gazetecilik damarları kabardı. Hemen torpitoların bacalarını, markalarını, bayraklarını not etti.

O gün matbaada hayat herkes için pek zehirli oldu. Muharrirler kalemlerine, mürettipler kumpaslarına ve makinistler işletme manivelasına isteksiz isteksiz sarılmışlardı. Sonra hep biribirinden acı, biribirinden zehirli günlerin birbirini kovaladıkları görüldü.

Bir gün on beş yirmi büyük [illegible] lının geldiği işitildi. Bir başka [illegible] bir düşman diritnavtı Galata [illegible] tımına yanaşıp toplarını İstanbul [illegible] çevirdiğini görenler yaşsız gözlerle ağlayarak evlerine kapandılar. Sonra Ceneral Franşe Desperey [illegible] beyaz bir atın üstünde Tophane'den Beyoğluna geçti, sonra on [illegible] mart geldi... Daha sonra her [illegible] dükkânlarını bütün dünya devletlerinin bayraklarile donatmak [illegible] yoğlu vatandaşlarına bir itiyat [illegible] du.

Işte, Türk bayrağının, Beyoğlu tarafında, yalnız belediye daire[illegible] nin gönderinde dalgalanabildiği [illegible] günlerden birinde, bir pazar gü[illegible] nü... Nazminin haftalardanberi [illegible] netlediği büyük caddeye gidebil[illegible] tutuvermişti. Saat beşe yaklaşmış[illegible] du. Tünelden Taksime kadar, [illegible] kaldırımlarını dolduran, itişen, [illegible] kışan, biribirine sürtünen, birbi[illegible] ne sokulan insanlara bakarak [illegible] ti. Bugün biraz duygusu olan [illegible] İstanbullu için, şu Beyoğlunun [illegible] penceresinden üç beş hakaret [illegible] kiz on yumruk vardı. Küçük ka[illegible]

— Bitmedi —

İnkılâb dersleri

(Başı 1 inci sahifede)

hukuku medeniye ile techiz etmek fikri yepyeni bir tez değildir.

Tâ Ali Paşa zamanlarındanberi düşünülmüş bir meseledir. Ali Paşa Girit muahatında Fransız kanunu medenisini adada tatbik etmek istedi.

Paşaya göre, bu bir tecrübe olacaktı. Muvaffakıyetle neticelenirse git gide Osmanlı imparatorluğunun her yanında tatbik edilecekti. Böylelikle Müslüman, Hiristiyan Yahudi şeriatlarının hukuki yerlerini modern bir kanunun hükümlerine bırakmış olacaktı. Osmanlı imparatorluğunun hukuku medenî-yesini lâyikleştirmiş olacaktı.

Ali Paşa Tanzimatın büyük adamlarındandır. Onun böyle düşüncesi tabiidir. Fakat Ali Paşa düşüncesini filiyata nakledemedi, muvaffak olmadan ölmüştü. Zaman böyle bir teceddüdü kaldırmağa müsait değildi.

Ali Paşadan sonra bu fikir uzun zamanlar uyudu. Fakat 1908 ihtilâli meşrutiyet bu tezi tekrar ele aldı. Adliye nezaretinde tadil ve ihzarı kavanin komisyonları teşkil edildi.

Bu komisyonların belli başlı vazifesini Osmanlı imparatorluğunun kanunlarını gözden geçirmek, bu komisyonlar tarafından memleketimizin, ihtiyaçlarına uygun kanunlar yapmak teşkil ediyordu.

Bu kanunlar bilhassa medenî hak-lara, cezaya, hukuk usullerine taallûk ediyordu.

Bu komisyonlar senelerce çalıştı. Bu uğurda paralar harcandı. Şu denecek bir eser meydana konamadı. Sebeplerini sırası geldikçe anlatacağım.

Meşrutiyet, cihan harbi içinde düşmanların rızası olmaksızın kapitülâsyonları ilga ettikten sonra, hukuk aile kanununu yaptı. Bu Osmanlı meclisi mebusanından geçmeden bir karar şekline halinde padişahın iradesi ile tatbikata geçti.

Bu eser Ali Paşanın eserine benzemiyordu. Zira Ali Paşanın düşüncesi radikal idi. Hukuku aile kararnamesi ise hukuk tarihinin eski sistemlerinden mülhem idi. Bu bir nevi hukuku Babil kulesi gibi bir şeydi.

Babil kulesi gibi kararnamede Yahudi, Müslüman, Hiristiyan esaslarından mülhem bir karışık şey idi.

Bununla meşrutiyetin yapmak istediği iş bir kanunu medenî işi değildi. Hukuku aile meselelerini, evlenme boşanma işlerini, mollaların, papasların, kahanların elinden alarak imparatorluk mahkemelerine veren bir kanundan başka bir şey değildi.

O vakite kadar şer'i örf ve âdetlerinden ibaret cami, kilise, havra ahkâmı bu suretle bir kanun halini alıyordu. Meselâ, bir Yahudi imparatorluk mahkemesine çıkınca, Osmanlı hâkimi onlara hukuku ailedeki yahudi esaslarını bulacak, ona göre karar verecekti. Yani vaktile havranın yaptığı ibi Osmanlı hâkimi tatbik edecekti.

Islâm olursa gene o zaman molla ekli ile hareket edecekti.

Hiristiyan ise, o zaman kararname içinde hiristiyanlara ait kısmı bulacak, papasın rolünü yapacaktı.

Yani Osmanlı imparatorluğu hâkimi; bazan molla, bazan papas, bazan kahan olacaktı. Onların bildiğini bilecekti.

Bu sistem her bakımdan modern hukuk prensiplerinin icabatından hariç idi. Bu kanun lâyiklik değil, nizam mahkemelerini bile teokratize ediyordu. Yani dinleştiriyordu. Tarihin yüzüne zıt bir eserdi.

Bunun gibi kanunları Kurunu Vüsta da Şarlman imparatorluğunda bulabiliriz.

Halbuki zannediliyordu ki bir eser meydana çıkıyor.

Osmanlı imparatorluğu, 20 inci asır medeniyet eseri yerine Kurunu Vüsta yi göz önüne alıyordu. Ona doğru kayıp gidiyordu.

Tâ Fatih zamanındanberi kaldırılamayan imtiyazatı mezhebiye şimdi kanun haline girmiş bulunuyordu.

Işin asıl acı ciheti o devirde, bu işin tehlikesini meydana koyacak hukukçular tarafından ses çıkarılmadı. Bilâkis alkışlandı.

Bunu modern Türk hukuku acı acı yadetmelidir. Bize ders olmalıdır.

O güne ait bir hatıram da vardır.

Bu hukuk aile kararnamesi çıktığı zamanlarda Isviçrede tahsilimi yeni bitirmiştim. Orada (Lâ Türki) isminde bir mecmua çıkıyordu. Bunu Osmanlı imparatorluğunun elçisi çıkarıyordu. Müdürü de bir Ermeni idi.

Bana bu mecmuayı getirdi: "Bu kanun hakkında bazı şeyler yaz,, dedi. Ben yazdım. Fakat o kabul etmedi. Ve tabii yazmadı.,,

Bu hukuk aile kararnamesi ne kilisevi, ne camii, ne havrayi memnun ederdi. Prensiplerden fedakârlık yapılan eserlerin akibeti muhakkak böyle olur. Muvaffak olmaktan vazgeçin, memnuniyet bile olamaz.

Işte hain Vahdettin bu kanunu lâğvetti. Yani bu kanunu kaldırarak herkesi memnun etmek yolunu aramıştı. Esasen ölü doğmuştu. Olü kalacaktı. Oldü...

Yeni Türkiyede..

Büyük harpten yeni Türkiyenin doğuşundan sonra da bu komisyonlar gene çalışmağa başladılar. Cumhuriyetin bütün kanunlarını bu komisyonlar yapacaktı. Gene her şey bu komisyonlardan bekleniyordu. Aradan zamanlar geçti. Fakat iş yoktu.

Lozan muahedesinde kapitülâsyonları esaslı surette kaldırırken kabul ettiğiniz esas kanunlarımızı modernize etmekti. Bu Lozan muahedesindeki zaruret değil, muasır devletler arasında boy ölçüşerek yaşaması için ayrı bir zaruretti.

1340 yılında İsmet Paşa kabinesinde Adliye vekâleti işlerini deruhte ettim. Hükûmet, bilhassa Atatürk yeni Cumhuriyetin işlerindenbiri olarak yeni bir kanun yapılmasını ısrarla arzu ediyordu.

Bu arzu o günkü hükûmetin belli başlı prensiplerinden biri idi. Kanunu medeniyi ve borçlar kanununu hazırlayan kanun çalışıyordu. Ismi (Kanunu medenî ve vecaip komisyonu) idi.

Bu komisyonların reisleri ile konuştum. Bu komisyon reisi Bay Hacı Adil idi. Şimdi muhtelif mahkeme azasındandır. Diğer komisyon reisi de Bay Mustafa Fevzi idi. Bay Hacı Adil kanunu medeninin aile hukukunun bir kısmı ile ve satışa ait kısmının bittiğini söyledi. Onların noktai nazarına göre parça parça yapılacak kanunlar meclisten parça parça çıkacaktı.

Halbuki bunlar parça parça çıkarken tatbikatta diğer kanunlarla çarpışacak karışıklık olacaktı. Yeni lâyihalarda-ki esasla eski esaslar arasında büyük farklar vardı.

Hukuku aile, vesayet ve miras birbirinden ayrılık kabul etmiyen, zincirin halkaları gibi biribirinden ayrılmıyan esaslardır.

Bu 150 maddelik eser, muhtelif memleketlerin kanunlarından mülhem idi. Halbuki muhtelif devlet kanunları muhtelif hukuk sistemlerine bağlıdırlar.

Bunların telifi çok zordur dersem, sakat bir şey söylenmiş olmaz.

"Bayanlar, Baylar,

Kanunu medenî şeriat ile 20 inci asrın esaslarını da telife çalışıyordu. Imamı Hanefi, Maliki, Şafii, Hanbeli esaslarını, Yahudi, kilise nazariyelerini düşünerek en modern fikirleri katıyorlardı.

Halbuki bunların fikirlerini bir arada bir halita gibi mezcederek kanun için imkânı yoktur.

Zira Imamı Hanifinin bugünü düşündüğüne inanamam. Havra hukuku bir çok esasatı ihtiva eder. Fakat bunu Fransız kanunu medenisi ile bir ayardadır diyemem. Inanamam. Zira hukuk her hangi bir devrin siyasî, içtimaî, iktisadî bakımdan bir çok formül halinde konmuş esaslarıdır.

20 inci asır medeniyeti ile 10 uncu asrın ayni medeniyet eseri olduğunu kabul etmek kendi manasını kaybetmek demektir.

Hülâsa böyle bir takım faşideleri telif ederek, Kurunu Vüsta ile muasır medeniyeti bir araya getirerek eser koyacağız demek tasvirimde hata yoksa şuna benzer:

Bir papas düşününüz. Hem an'anatı bırakmak istemiyor, üstünde bir papas elbisesi, başında bir silindir şapka gözünde monokl... Bu nedir? diye soruyorsunuz.

Kurunu Ulâ ile bugünü telif etmek istiyorum, diyor.

Komisyonların yaptığı iş te bundan başka çeşitte değildi.

Bu komisyonların ısrar ettikleri fikir muasır milletlerin kanunu alınmaz, bize göre kanun yapmak fikrini istiyorlardı. Bu fikre o kadar saplanmışlardı ki o kadar ısrara rağmen imkân kalmadı.

Komisyonları (bize göre kanun yapmak) fikrinden vazgeçmeleri için dağıtmaktan başka çare kalmadı.

Bu komisyonların prensipler üzerindeki anlayışları da birbirinin aynı değildi. Aralarındaki münakaşa Adliye vekâleti ile değil komisyonlarda biribirleri ile münakaşa ediyorlardı.

Bay Mustafa Fevzinin başkanlığında çalışan vecaip komisyonu da ayni şeyi anlıyordu. Hattâ merhum bir çok defalar Imamı Azamda bir çok fikirler var diyordu.

Kanun yapanlar bazı şeyleri meselâ Siyam kanununu, Fransız kolonisi olarak Cezayirden kanun almağı düşünüyorlardı.

Ben o devirde adliye işlerinin mesulü olduğum için bunları kabul etmedim. Türk milletini geri olarak kabul eden bu zevata göre, Avrupaya muasır devlet haline getirmek imkânı yoktu.

Ben bir vekil olduğum için değil, bir Türk olduğum için bunu reddettim.

Isviçre kanunundan bahsettim. Bunu iyi olarak kabul ediyor, fakat bizim memleketimize uygun değildir diyorlar. Siyam, Mısır, Cezair kanunlarını ileriye sürüyorlardı.

Bugün bana bu zevattan birisi bizim ceza kanunlarının hafif olduğundan, bizim memleketimiz için çok şiddetli bir kanun olması icap ettiğini söyledi ve İngilizlerin adliyedeki kanununu ileri sürüyordu. yani İngilizler Adende bir şey olunca gemileri getirirler, evvelâ şehri bombardıman eder. sonra muhakeme vaparlarmış..

Işte bu zevat ta bunları istiyorlardı.

Türkiye için muasır medeniyetteki devletlerin kanunu lâzımdı.

Bence bu milletin seviyesinin *Siyam* kanunları ile Adendeki icraat ile bir olduğunu iddia için bir kafa lâzımdır. Siyam medeniyeti kadar küçük bir kafa... Ondan sonra Türk milletini böyle mütalea etmek kolaydır.

Komisyonların parça parça kanunları bir tarafa bırakarak Isviçre kanununu alması kararlaştır.

Atatürk emredince...

Yapyalnız kaldım. Bu esnada tutulan yolun doğru olduğunu ve bunda muvaffak olmak lâzım geldiğini Atatürk söyledi ve emretti.

Atatürk emredince başarılmamış bir iş olmadığına inananlardan biriyim. Bu inan bende son nefese kadar devam edecektir.

Derhal Istanbula geldim. Bütün komisyonlar yanan adliye binasının kütüphanesinde toplandı. Uzunca bir nutuk söyledim.

Bir kaç fıkrası:

Efendiler Türk milletinin idaresi muasır medeniyetin icabatını kendine mal etmekle tecelli etmiştir.

Milletin bu yaşama, kararının önüne geçecek kuvvet yoktur. Yüksek medeniyetin icabatı ile kendisini tecelli etmesi milletin en mühim esaslarından birisidir. Onun yolunu kesmek istiyenlerin demir ve ateş ile kaldırılacağında hiç kimse şüphe etmemelidir.

Bunun için en medenî bir devletin bir kanunu medenisini alacağız dedik. Ilmî münakaşalar başladı. (Bize göre kanun) tezi yine alevlendi. Bir çok ukalanın ağzında bu yükseldi. Bu esnada bir kısmı tercüme müşkülâtından bahsetti.

Bir aralık ta benim gıyabımda şunlar söylendi.

— Efendiler. Ahkâmı şeriyei münifemizin büyük lâyetegayyer esasını bir tarafa bırakılarak katoliklikten mülhem Isviçre kanunu medenisini memleketimize getirmekte sebep nedir?

Bunu bana o zaman kanunu medenîmizin komisyon başkanı iç işler vekili Şükrü Kaya haber vermişti.

Bu ne demektir? Kapalı cevaplar şunlardır:

1 — Biz o kadar medenî millet değiliz. Bize ileri milletlerin kanunu zor gelir. Koloni kanunu isteriz.

— Her memleketin kendine göre ihtiyaçları vardır. Kanunlarımız bunlardan mülhem olmalıdır.

Bu tezler herkesin ağzında yer tuttu.

Ikisi de reddedildi. Kısaca sebebi reddi söyliyeyim.

Medeniyet nedir?

Biz memleketimizi muasır medeniyetin hukuk prensipleri ile teçhiz etmek zaruretinde bulunurken memleketimizin ve milleteimizin diğer milletlerden seviyece aşağı olduğunu kabul edemezdik.

Medeniyet nedir?

Medeniyet maddî bakımdan ve moral bakımdan..

Eğer moral bakımdan ise, bu kuvvetli olursa en kısa zamanda maddî varlık meydana çıkar, Japonlar gibi..

Türk milletinin moral bakımdan medeniyeti hangi milletten geri kalırdı ki ona Siyam kanununu tatbik etmek istiyorlar?

Biz o milletiz ki Türk medeniyetinin yanında Yunanistan, Roma durukü şeydir.

Ve bugünkü medeniyet ona medyundur. Şükran borcunu ona ödemeli. Biz yeni medeniyetlerin beşiğini sallamış bir milletiz. Bizim ihzarî kavanin komisyonlarımız bütün hakikatten bihaber koskoca bir millete Siyam kanunu teklif ediyordu.

Eğer henüz maddî bakımdan medeniyetimiz 20 inci asır medeniyetinin tamamen manasını ifa etmiyorsa bu sahada başlıyalı on sene oldu. Üstümüz başımız her şeyimiz kendimizindir.

10 sene sonra yanımızda komşumuzdaki milletleri de yedirip içirip giydireceğimize kimsenin şüphesi olmasın..

Manevî cihetten kimseden gerilik kabul etmiyoruz.

Gerililk mevzuu bahis ise müsavat isteriz. Fakat en ileriyiz en üstünüz.

Yaşamak istiyen bir milletin kendini geri görmesi hakkı yoktur. Böyle millet üstün gördüğü milletin vesayetini kabule hazırlanıyor demektir.

Türk milleti vasi idaresi altına giremez.

Türk milleti vasi olur, başkalarını idare eder, fakat biz vesayet altına girmeyiz.

Bence medeniyetin ölçüsü döğüşmesini her milletten üstün bilen ve yayan millettir.

Bu noktai nazarım samimî ve ciddidir.

Bir millet döğüşmesini biliyorsa, yeni ve en ileri medeniyettedir. Döğüşmesini bilmiyen milletler boyunlarında zincir taşıyorlar. Medeniyet hürriyet te istiklâldedir. Bu da döğüşmesini bilen milletin hakkıdır. Biz daha dün Atatürkün reisliği altında bütün dünyayı yenen millet değil miyiz?. Bugün nasıl olur da onların idaresi altına gireriz.,,

Ders cumartesi günü tekrar devam edecektir.

Feminizm kongresi

(Başı 1 inci sahifede)

gideceğiz.

Bayan Ashby oradan Londraya gidecek, ben de Amsterdama dönecegim.

Burada kaldığımız günler zarfında sabahtan akşama kadar çalıştık. diyebilirim. Yapılan hazırlıkların mükemmeliyeti karşısında, uluslar arası kadınlar birliğine dahil olan gruplara birer mektup yazarak, kongreye iştirak etmeleri lüzumunu anlattık ve bu kadar mükemmel bir hazırlığa rağmen kongreye iştirak etmemenin ayıp olacağını ilâve ettik.

Burada sizinle beraber çalıştıktan sonra, vazifemizin hakikaten güç olduğunu anlıyoruz.

Kongreye muhtelif memleketlerden bir çok murahhaslar gelecektir. Bunlar meyanında Avustralyalılar, Amerikalılar, Fransızlar, Isveçliler ve Norveçliler de vardır.

Gelecek murahhasların bu kongreye iştirakten memnun kalacaklarını şimdiden anlıyorum.

Burada yaptığımız gezintiler arasında kongreye tahsis edilen Yıldız sarayını da gördük. Kongrenin bu kadar güzel ve mükemmel bir yerde toplanması muvaffakıyetin yarısıdır diyebilirim.

Bu saray kongre için en mükemmel bir yerdir.

Istanbulda bulunduğumuz günler memleketimizin en enteresan ve heyecanlı günlerine rastgeldi.

Intihabat yapılıyor ve bilhassa kadın saylavlar seçiliyor. Bunlar bizde çok iyi ve kıymetli intibalar bıraktı. Gittiğimiz yerlerde bu intibaları anlatacağız, bu samimî duygularımızı söyliyeceğiz.,,

Bayan Ashby'nin nutku

Bayan Manus'ün nutku alkışlandıktan sonra Bayan Ashby evvelâ Ingilizce ve sonra Fransızca söylediği nutukta dedi ki:

— Hepimiz nisanda toplanacak kongreyi bekliyoruz. Bir hafta sizlerle beraber samimî surette çalıştık. Bu sayede fikirlerimizin, gaye ve maksatlarımızın hep bir olduğunu ve hep ayni ülküye hizmet ettiğimizi anladık. Bu gaye etrafında aramızda kurulan dostluk hiç bir zaman unutulmıyacak olan dostluklardandır.

Çünkü bu dostluk saminî ve birlikte çalışma esası üzerine kurulmutşur.

Kongreye iştirak için memleketini-ze gelecek murahhaslar arasında saylav ve ayan azası kadınlar vardır. Aramızda bütün bir fikir beraberliği olduğunu göreceksiniz.

Her memlekette bir çok adaletsizlikler yapılmakta olduğunu görüyoruz. Bir çok memleketler ya harbe hazırlanmak veya harbin önüne geçmek vesilesile para sarfediyorlar, silâhlanıyorlar. Türkiye bu hususta istisna teşkil etmekte ise de bir çok memleketlerde bu hal açık surette göze çarpıyor. Biz, sizin burada yapmak istediğiniz şeyleri, bütün dünya kadınları için de temenni ediyoruz ve bu haksızlıkların önüne geçmek istiyoruz.

Erkekler bir zamanlar faaliyetimizden bahsederlerken hep karşılarında sufrajet göreceklerini zannederek, bize müstehziyane nazarla bakarlardı. Bugün çok ciddî kadınlar arasında ve karşısında bulunduklarını anlamışlardır.

Biz de bugün bir çok hastalıkların önüne geçmek, harbe mâni olmak ve insanlar arasında anlaşma ve uyuşma hislerini tesis etmek istiyoruz.,,

Bayan Ashby sözünü bitirirken türkçe olarak şu sözleri söylemiş ve çok alkışlanmıştır.

Ozlü bayanlar, bayan Manus ve bana gösterdiğiniz misafirperverlikten dolayı teşekkür ederiz. Kısa bir zamanda sizlerden ayrıldığımıza müteessiriz. Fakat nisanda tekrar elele çalışacak ve eski dostluğumuzu ilerleteceğiz.,,

Çayda hazır bulunan bayanlar meyanında saylavlığa namzetliğin koymuş olan Bayan Mihriye Pektaş ile Türkân da bulunuyorlardı.

Saat 18 de Bayan Ashby ve Manuse iyi seyahatler temenni ederek ayrılmışlardır.

Kadınlar birliği azası başta reisi Bayan Lâtife Bekir ve diğer bayanlar bulunduğu halde misafirleri Istasyonda uğurlamışlardır.

Bayan Manus'ün beyanatı

Hareketinden biraz evvel Bayan Manus bize intibaları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Nisanda açılacak kongre hazırlıklarının pek mükemmel olduğunu gördük. Türk kadın birliğini teşkil eden bayanlar hakikaten çok iyi çalışmışlardır. Diğer memleketlerde birliğe dahil olan heyetlere yazdığımız mektuplarda kongreye muhakkak surette iştirak etmeleri lüzumunu bildirdik.

Kongre programı hazırlanmış gibidir. Program mucibince iki umumî toplantı yapılacaktır. Bunların biri üniversite konferans salonunda sulh ve uluslar arası birliği köklerine dairdir.

Diğeri de Tepebaşı tiyatrosunda vatandaş sıfatile kadının hakları ve vazifeleri mevzuuna dairdir.

Türkiyede gördüğüm misafirperverliğe ve bilhassa kadın birliği tarafından, gösterilen hüsnü kabule karşı, gazeteler vasıtasile teşekkür etmek isterim.

Kongre teşkilâtı o kadar mükemmeldir ki, Yıldızda toplanacak kongrenin şimdiye kadar toplanan, uluslar arası feminizm kongresinin en mükemmeli olacağını şimdiden temin edebilirim. Nisanda tekrar görüşmek üzere şimdilik Allaha ısmarladık!,,

Saylavlarımız Bugün seçiliyor

(Başı 1 inci sayfada)

millî havalar çalacaktır.

Saat ona kadar bu merasim bitmiş olacaktır. Saat 10 dan itibaren reyler atılmağa başlanacaktır. Istnbul kazalarının ikinci müntehipleri şu saatlerde reylerini atacaklardır. Saat 10 dan 11 e kadar Eminönü kazası ikinci müntehipleri 12 ye kadar Fatih, 13 e kadar Adalar ve Bakırköy, 14 e kadar Sarıyer ve Beykoz ,15 e kadar Üsküdar ve Kadıköy, 16 ya kadar Beyoğlu, 17 ye kadar Beşiktaş kazaları ikinci müntehipleri reylerini atacaklardır.

İntihabın sonu saat 18 de alınmış olacaktır.

Tasnif gece bitirilecek, intihabın neticesi yarınki gazetelerle ilân edilecektir. Bu gece saat 22 de, İstanbul Halkevi tarafından Perapalasta bir balo verilecek ve seçilecek yeni saylavlar kutlulanacaktır.

Dün, isimlerini yazdığımız zevattan başka, yeniden, bir kaç zat müstakil namzetliklerini koymuşlardır. Yeni isimler şunlardır:

Memduh Edren, Doktor İpokrat, Doktor Habip, Ismail Şefik, Hamit Rıfat, Doktor Emil Orhanidis, Keorg Simkeşoğlu, Andonaki Kaladi, Abdi, Mehmet Remzi,

Evvelce müstakil saylavlık için namzetliklerini koyanlardan avukat Ziya (Ziya Molla) ve Bay Galip Kemalî namzetliklerini geri almışlardır.

Bay Mitat Şükrü Bleda

Sıvasta boş bırakılan müstakil saylavlığa sabık Ittihat ve Terakki fırkası umumî kâtibi Bay Mitat Şükrü Bleda namzetliğini koymuş ve evvelki gece beyannamesini Sıvas intihap teftiş heyeti reisliğine göndermiştir.

Grip kıyıcı bir hüküm sürüyor, herkes hasta!

Her evde muhakkak ki üç beş hasta var; Kar yağmazsa ne olacak?

İlkin belli belirsiz bir ürperti geliyor. Bu ürpertiye çok defa aldırış etmiyoruz. Derken:

— Apşuvv... Apşuvv...

Kendi kendimize :

— Hayırdır inşallah... Galiba üşütmüşüz! diye söyleniyoruz.

Fakat çok geçmez aksırıklar üsteliyor. Başta ağırlık, dizlerde kesiklik, gözlerde karartı, dudaklarda kuruluk ve boğazda yanık-lık başlıyor.

Biz gene, kötüye yormayarak:

— Nezle mi olmuşum ne?.. Diyoruz, bir tuhaflığım var sanki...

Bu tuhaflık, bir parça daha artınca, bizi doğruca yatağa sürüklüyor.

Adına, bundan yirmi yirmi beş yıl önce paçavra hastalığı denen, sonraları İspanyol grip gibi isimler alan bu mevsim hastalığı, yahut mevsimsizlik hastalığı, en doğrusu mevsimsiz hastalık, İstanbulu bu yıl adam akıllı kasıp kavurdu.

Yukarıda mevsim hastalığı dedim: Çünkü, bu hastalık, her zaman kışı bekler. Mevsimsizlik hastalığı, dedim: Çünkü şubatta bahar aylarının havası içindeyiz. Gerekti ki bu havada gripe yakalanmıyalım.

Mevsimsiz hastalık, dedim: Çünkü; hastalığın mevsimi olmaz. Hangi ayda, hangi hastalık için:

— Bak... buna söz yok! tam mevsimini buldu... deriz?

Gazetelerde etrafı kara çerçeveli ölüm haberlerinin bu ara ne kadar çoğaldığına dikkat isterim. Şehir opereti bile (Deli Dolu) yu oynayamaz oldu. Artistler; yataklarından çıksa da korkarız seyirciler bu gidişle evlerinden çıkamıyacaklar.

Nezle ile ölüm arasında uzun bir mesafe var, sanılır. Halbuki, nezle, insanı bazan en bulaşık, en korkunç hastalıklardan daha çabuk öteki dünyaya gönderiyor.

Bugünler, yolda kimi görseniz, kimin ziyaretine gitseniz, söz hemen (Grip) in sözü:

— Ben, filânca ilâçtan alıyorum, büyük faydasını gördüm. Hastalığı önlüyor.

— En büyük tedbir, mendil taşımamakmış. Ben burnumu kâğıda siliyorum.

— Geceleri yatarken, bir bardak ıhlamur içine Hindistan cevizi yağından bir nohut tanesi kadar kesip içine atmalı.. İhlamuru mis gibi kokutur. Sonra da göğsü yumuşatıp öksürüğü keser!..

— Hatmi, mürver, papatya, ayrık kökü, ihlamur, zencefil, karanfil, darçın, hepsini bir arada kaynatıp dumanı üstüne yuvarladıktan sonra yorganı başına çek yat... Sabahleyin, bir şeyin kalmaz!..

— Geceleri öksürükten dilim ağzıma girmiyor. Katran şişesi yanı başımda... Uyuyup uyanıp içiyorum amma, ne yapsam faydasız...

— Balı iyice kaynat, içine bir kaç parça nöbet şekeri attıktan sonra , biraz nane i'e karıştır. kaşık kaşık ye... Öksürüğe bire bir-dir! Şıppadak keser...

— Damarlarımın içinde bir şeyler çekilir gibi oluyordu. Akşama varmadan kafayı yere vurduk.

— Bol portakal, bol limonata... Amma gıcık vermemesi için şekerini az koymalı!

Bu konuşmalar, bırakılsa, böyle saatlerce uzar. Bu ara bir yandan eczanelere bir yandan da Mısır çarşısı esnafına iş çıktı.

Evdeki kadınlardan sağlık alan Mısır çarşısında soluğu alıyor. Odalara ilâç kokularından girilmez oldu: Keten tohumu lâpası, tentirdiyot, eczalı pamuk, hatmi, papatya, ıhlamur, Hindistan cevizi, karanfil, tarçın, sinameki, türlü türlü öksürük hapları, katranlı sular... Bütün bunların bir araya gelmesinden ne keskin ne karışık bir koku meydana geleceğini siz düşünün.

Bununla beraber, grip hastalığının hoşa giden bir yanı da var: İnsana, öyle rüyalar gördürür ki, hayalinin kuvvetile tanımış en büyük romancılar bile, bu sahneleri icat edemezler.

Karşınızda daracık bir kapı... Size:

— İçeri gir!

Diyorlar. Uğraş bire uğraş... Küçül bire küçül... Tam başınızı sokuyorsunuz. Kapı birdenbire daralıyor, baş içerde gövde ve ayaklar dışarıda, sallana sallana sabahı ediyorsunuz.

Yahut, gök yüzünde, yıldızlar arasındasınız. Bir yıldızdan öteki yıldıza uçarken, ayağınız mı kayıyor, gözleriniz mi kararıyor, ne oluyorsa oluyor, birdenbire tepesi üstü yuvarlanıyorsunuz.

Tutunmak istediğiniz yıldızlardan yiyorsunuz yumruğu, yiyorsunuz tokatı...

Yahut sokakta giderken, bir koca arslan önünüze çıkıyor, siz kaçıyorsunuz, arslan kovalıyor. Tam size yetişeceği sırada gene elinden kurtuluyorsunuz. Nihayet ateşler içinde, gözlerinizi açıyorsunuz ki yatağınızdasınız.

Ben kendimce, (Grip) hastalığının bu korkunç kâbuslarını, severim. Sayıkladığım sırada, yerde miyim, gökte miyim, farkında olmam. İnsanın bu dünyada kendi kendini unutması, varlığından çıkması da bir başka âlem...

Bununla beraber, dilerim ki, tutulanlar çabuk iyileşsinler, tutulmıyanlar da, kendilerini korumağı bilsinler...

Çünkü grip pek garip bir hastalık... Sağı solu hiç belli olmuyor!

Salâhaddin Güngör

Hava vaziyeti

ANKARA, 7 (A.A.) — 7-2-935 de Türkiyede hava vaziyeti:

Ziraat vekâleti meteoroloji enstisünden alınan malûmata göre, son 24 saat içinde hava Karadeniz kıyılarında tamamile bulutlu, diğer yerlerde umumiyetle bulutlu geçmiştir. Yer yer yağmur ve kar yağış olmuştur.

Bu gece en düşük suhunetler sıfırın altında Karsta 25, Erzurumda 18, Sıvasta 13, Kastamonu ve Çorumda 12 Kırşehirde 8, Ankarada 5 derecedir.

En yüksek suhunet de 17 derece olarak Adanada kaydedilmiştir. Bugün Ankarada öğleyin suhunet sıfırın üstünde 6 dereceye kadar yükselmiştir.

İSTANBUL, 7. A.A. — Sıfır suhunet derecesine ve deniz hizasına indirilmiş barometre bu sabah saat 7 de 754, 14 de 760, hararet derecesi 7 de 6.5, 14 de 4, en yukarı hararet 7, en aşağı 2,5, rüzgâr yıldızdan esmişdir. En yukarı sür'ati saniyede 10 metreye çıkmıştır. Bugün 14 de kadar yağan yağmurun mikdarı 8 milimetredir.

Kaybedilen günü

uykusuz bir gece takip eder. Her şey fena görünür. İnsan huysuzlanır, kederlenir ve hiç bir şeyden memnun olmaz. Her muvaffakiyetin ilk şartları dinlenmiş bir vücut ve dinlenmiş sinirlerdir. Eger sinirli iseniz.

Bromural «Knoll» komprimeleri
sizi kurtarır.

Müsekkindir ve uykuyu temin eder ve hiç bir zararı yoktur, bütün dünya tanır.

10 ve 20 komprimeyi havi tüplerde eczanelerde reçete ile satılır.

Knoll A.-G., kimyevi maddeler fabrikaları, Ludwigshafen s/Rhin.

Mimiye mektup

MILLIYET'in Tefrikası: 16 Nakleden: M. F.

O mu öldürmüştü? O bunu boğazını yırtan bir haykırışla reddetti!

Hülâsa

[Fantoma - Hırsız namile maruf olan Marten Dal hususî bir baloda gayet garip bir hırsızlık vakasının içine karışmıştır. Çalınan şey ev sahibi Madam Koverlihin yeşil elmasıdır. Bunu Brina isminde bir genç kız aşırmıştır.

Maksadı şudur: Çünkü bu yeşil elmas Cimi Borinjer isminde bir adamın katledildiği gece bunun üstünde idi. Ve elmasın bir parçası da cinayetin olduğu yerde bulunmuştu. Brina bu mücevheri tekrar elde ederek kendisini kurtarmak istiyordu. Halbuki mücevher tekrar ortalıktan esrarengiz bir şekilde kaybolmuştur. Bunu acaba ev sahibi Koverlih aşırmasın? Fakat neden bu adam böyle bir hırsızlığı yapacaktır?

Işte Dal, şimdi genç kıza bir yardım olmak üzere Koverlihin arkasını takip etmekte ve elması bulmağa çalışmaktadır.]

— Yüksek bir maksad mı?

Koverlih sükûnetini bulmuştu gülerek:

— Evet, dedi. Şimdi ben de bunu düşünüyordum.

Fantoma Hırsız koltuğa iyice yerleşmişti. Ona dikkatle bakarak:

— Koverlih diye sordu. Sizin fransızcanız iyi midir?

Karşısındaki adam inildedi. Dal tane tane bir fransızca cümle söyledi fakat öteki sanki bu kelimeler hiçbir şey ifade etmiyormuş gibi taş gibi duruyordu.

— Fransızcanızı unuttuğunuzu zannediyorum. Kimbilir belki de evvelce bilmiyordunuz. Eğer anlasa idiniz sualimin sizi muhakkak titreteceğini tahmin ediyorum. Müsaade ederseniz sualimi ingilizce tekrar edeyim:

"Barenjeri siz mi öldürdünüz?,,

Koverlih geri geri çekilerek bağırdı:

— Öldürmek mi?..

Ve ahengini kaybeden bir sesle tekrar etti:

— Öldürmek mi? fakat niçin öldürecekmişim?

— Çünkü karınızın peşini bırakmıyordu.

Fantoma Hırsız sakin bir sesle konuşuyordu. Sanki aklına gelen bir ihtimali serdetmiyor, hakikat olduğuna kani olduğu bir şeyi söyliyordu. Bu son cümle Koverlihin üzerinde garip bir tesir yaptı. Bütün korkusunu, endişesini kaybetti. Gözlerinde kinli bir ışık parladı.

— Barenjer hakettiği âkibeti buldu.

— Belki.

Dal hiç istemiyerek Cimi Barenjerin koltuğundan kalktı. Iki adam karşılıklı biribirlerine dikkatle baktılar.

— Koverlih, bu broşu vermekle çok daha iyi etmiş olacaksınız.

— Sahi mi? peki ama niçin verecek mişim?

— Çünkü bu broş, benim yarın yemeğe davet ettiğim birisi tarafından kuvvetle arzu ediliyor.

— Yemeğe davet ettiğiniz birisi mi? Biliyor musunuz kendi kendime siz acaba deli misiniz, yalancı mısız, dolandırıcı mısız diye soruyorum.

— Niçin hem deli, hem yalancı, hem dolandırıcı olduğumu farzetmiyorsunuz?

Dal bacağını sürükleye sürükleye yazıhanenin öbür tarafına doğru ilerledi:

— Hatta bir deli bile... Fakat!.. oh, Koverlih!.. birdenbire Koverlihin elinde beliren tabancaya şöyle bir baktı. Yazıhaneye dayandı. Yüzünde korkudan ve hiddetten ziyade can sıkıntısı izleri belirdi. Sonra o sakin, durgun hali birdenbire kayboldu. Şimşek süratile ileri atıldı Koverlihin koluna vurdu. Tabanca odanın bir köşesine fırladı.

Koverlih karşısındakinin halindeki bu ânî değişiklikten fevkalâde şaşırmıştı. Dili tutulmuştu. Bir şey söyliyemiyordu. Fantoma-Hırsız ellerini onun ceplerine soktu:

— Ah... işte buldum.

Bir tarafı hafifçe yumrulmuş, uçuk yeşil renkli yuvarlak bir şey bir ân aydınlıkta parladı, sonra Dal'ın cebinde kayboldu. Koverlih hâlâ kendisine gelememişti. Elinde mustatil şeklinde bir şey hissetti ve:

— Bu da ne?. diye sorabildi.

— Kartım... her zaman kartımı bırakmak âdetimdir. Bu her hangi bir karışıklığa meydan vermez

Koverlih kartı evirdi, çevirdi ve baktı. Dal:

— Arkasında yazılı olan cümle sizin hakkınızda da varit olabilir mi şimdilik bilmiyorum. Dedi. Bunu yarın öğle yemeğinden sonra öğreneceğim.

Koverlih kartın üzerinde yazılı olan cümleyi evvelâ gözlerile sonra da yüksek sesle okudu:

"Bu küçük lâtifeyi affedeceğinizi ve malınızı sizden izinsiz aldığım için kusuruma bakmıyacağınızı ümit ederim. Malınızın kıymetinin yüzde onunu tutan bir parayı hayvanları koruma cemiyetine yatırdığınız zaman onu size tekrar iade edeceğim.

FANTOMA - Hırsız,,

Kart Koverlih'in titreyen ellerinden düştü. Hırsızın üzerine atılmak istedi fakat o çoktan ortadan k[illegible] olmuştu.

D[illegible]uzuncu kısım

Mimiye mektup

Dal, işinin yarısını muvaffakıyetle başarmıştı. Neşe ile merdivenlerden iniyordu. Broşun yumrulmuş tarafı parmaklarına değdikçe eksik olan parçanın Ralf Kondon'un elinde bulunduğunu hatırlıyordu. Bu bitmek üzere olan gece hayatının en hareketli ve en faal gecesi olacaktı. Kapının önüne geldiği zaman durdu ve Koverlih'in kartın üzerinde Fantoma Hırsızın ismini gördüğü zaman yüzünün aldığı hali gözünün önüne geldiği için gülümsemekten kendini alamadı. Koverlih'in hali hiç te hayret edilecek bir şey değildi. Fantoma - Hırsızla mahut kartı artık meşhur olmuştu. İkisi birden polisi kaç defa ayaklandırmışlardı ve ikisi de mevhum bir umacı gibi nam almışlardı. Koverlih'in hayreti çok tabiî idi.

Dal sokakta yürürken kaşlarını çattı. Bu son zamanlarda çok garip hâdiseler vukubulmuştu. Dal'in hiç ayağını basmadığı yerlerde Fantoma - Hırsız'ın kartı bulunmuştu. Birçok hırsızlıklar yapılmıştı ve Dal bunlara dair yalnız bir şey biliyordu. O da kendi kartının, daha doğrusu çok güzel bir taklidinin hırsızlık mahallinde bulunduğu idi. Her halde birisi onun isminden istifade etmekte idi. Fakat bu adamın, Dal'in şimdiye kadar yaptığı gibi çaldığı eşyaları geri verdiği yoktu. Bu çok cansıkıcı bir şeydi. Dal bu münasebetsiz herife iyi bir ders vermeyi ne kadar isterdi. Düşüncesinin bu noktasında omuzlarını silkti. Belki bir gün kendisini taklit eden adam tevkif edilirdi. Şimdiki halde düşünecek daha başka şeyleri vardı. Genç adam karşı kaldırıma geçti ve biraz evvel çıktığı binaya bir kere daha baktı. Gecenin karanlığını koyu kurşunî bir aydınlık bereliyordu. Perdenin arkasında yanmakta olan lambanın ışığı solmağa başlamıştı.

— *Bitmedi* —

YENİ NESRİYAT

Yeni Adam

Yeni Adamın son çıkan 58 inci sayısında şunlar bulunmaktadır:

Terbiyeci Ismail Hakkının (Istediğimiz terbiye nedir?) (Pehlivanlık niçin terbiye ulağı olamaz) ve (Toplu tedris) başlıklı yazıları, Köse Raif oğlu Fuadın dil anketine verdiği uzun cevabı, heykeltraş Zühtünün sanat tarihi, Nezihe Muhittin Eralın tercüme ettiği (Amok) romanı ve saire...

Kari mektupları

Çocuk bahçesinde kurt gezdirilir mi?

Moda çocuk bahçesi ve Moda çayırı müsait havalarda halkın ve çocukların teferrüç yeridir. Bir müddettir Muhürdarda oturan bir zat büyük bir kurt besleme merakına tutulmuş ve bu kurdu buralarda gezdirmeğe başlıyarak halkın rahatını ve emniyetini selbetmiştir.

Geçen gün bu kurdun müthiş facialara sebep olmasına remak kalmıştı. Koskoca kurt nasılsa sahibinin elinden kurtularak, olanca hızile Modaya salınırmış, ve herkes can havlile bağırmağa, çocuklar kaçışmaya ve ağlamaya başlamışlardır.

Temiz havada çocuklarını gezdirmekte olan annelerden ikisi bayılmıştır. Bereket versin, o civarda çalışan amelelerin sopalarla hücumları üzerine kurt [illegible] rak tutulmuştur.

Kadıköy kaymakamlığının ve e[illegible]niyet idaresinin dikkat nazarlarını celbe gazetenizin tavassutunu dileriz.

MÜTEFERRİK HABERLER

POLISTE

Sokakta Baygın adam

Hastaneye kaldırıldı, araba altında kaldığı aulaşıldı

Evvelki gece Yemiş tarafında Odunkapısı civarında sokak ortasında bir adamın baygın yatmakta olduğu görülerek polise haber verilmiştir.

Zabıta memurları gelip bu adamı kaldırmışlar ve yapılan muayenede bacak kemiklerinin bir kaç yerinden kırılmış olduğunu anlıyarak hemen hastaneye kaldırmışlardır.

Hastanede yapılan tedavi neticesinde yaralı adam biraz kendine gelmiş ve zorlukla verdiği ifadede isminin Lefter olduğunu söyliyerek:

"— Yolda gidiyordum. Arkamdan bir araba sesi duydum. Kenara çekilmeğe vakit bulamadan geriden hızla gelen araba bana çarpıp yuvarladı.

Tekerleklerin altında bacaklarım parçalandı. Arabacı feryadıma kulak asmıyarak olanca hızile arabasını sürüp akçtı. Ben acı ile bayılmışım. Bu yüzden arabacıyı da teşhis edemedim,, demiştir. Zabıta bu meçhul arabacıyı aramaktadır.

Ilk tanışığı kadını vurdu

Beyoğlu lokantalarından birinde çalışan garson Ismail Hakkı evvelki akşam işinden çıktıktan sonra bir pastahanede Bedia adlı bir kadın ile tanışmıştır.

Ismail Hakkı ile Bedia şehir içinde bir otomobil gezintisi yaptıktan sonra yemek yemek için Şehremininde bir aşçı dükkânına girmişler. Aşçı dükkânında yemek yerlerken aralarında kavga çıkmış, kadın küfür etmiş. Oburü de her zaman taşıdığı bıçağını çekip kadını yaralamıştır.

Kömür hırsızları

Havalar tekrardan soğudu, bu yüzden bazı kimseler kömür hırsızlığına başladılar.

Kömürcüler ile rekabet eden bu hırsızlar sermayesiz elde ettikleri mallarını pek çabuk satmaktadırlar.

Dün de sabıkalılardan Ahmet isminde bir şahıs, Divanyolunda Acıbadem kömürlüğünden çuvalını doldurarak kaçmak istemişse de hamamcı görerek polise haber vermiştir.

Polisler çuvalı ile beraber kaçan Ahmedi yakalamışlardır.

Sandalya vurmus

Dün Küçükpazarda karakol karşısında Cemilin kahvesinde oturan Ekrem ile Feyzinin aralarında kavga çıkmıştır.

Ekrem, polise baş vurarak Feyzinin kendisini sandalya ile dövdüğünü iddia etmiştir. Suçlu Feyzi yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Palto hırsızı

Dün saat 18 buçukta Unkapanında Tekirdağ iskelesinde Hamit ağa hanında oturan hammal Alinin odasından bir palto ile bir kat elbise çalarak kaçmak istiyen sabıkalılardan Kürt Ismail yakalanmıştır.

Oyunda kavga

Şehzadebaşında kahvecilik eden Vefalı Recep ile 19 yaşlarında Kemal tavla oynarlarken aralarında kavga çıkmış bu arada Recep bıçak çekerek Kemali yaralamak istemiştir.

Kemal tetik davranarak Recebin elinden bıçağı almış, vakadan haber alan polis her ikisini de yakalayarak tahkikata başlamıştır.

Sandalını deviren sandalcı

Evvelki gece Halıcıoğlu çivi fabrikasından yüklediği çivi sandıklarını Sirkecide demirli bulunan Anafarta vapuruna çıkarmak istiyen sandalcı Ahmet yaptığı yanlış bir manevra yüzünden sandalını devirmiştir.

Ahmet, etraftan yetişilerek kurtarılmıştır.

Bırakılan çocuklar

Evvelki gün Şişli çocuk hastanesi kapısı önünde 4 yaşında kadar olduğu anlaşılan bir çocuk bulunmuştur.

Çocuk Darülâcezeye gönderilmiş, ailesi hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir tashih

Türkiye eczane ve lâboratuvar sahipleri kurumundan şu mektubu aldık:

"2 şubat 935 tarihli gazetenizin Farmakolog Birliği kongresini bildiren yazı içinde sırf mesleki rabıta ve iktisadî bağları kuvvetlendirmek maksadile kurulan Türkiye eczane ve lâboratuvar sahipleri kurumunun lâğvına karar verildiği bildirilmektedir.

Farmakoloğ kongresinde gerek eczane ve laboratuar sahipleri kurumu azası ve gerekse Farmakoloğ birliği idare heyeti arasındaki samimî konuşmalarda mesleğin terakkisi için her ne lâzımsa yapılması hususunda hem efkâr olduklarını bildirmekle eczane ve lâboratuar sahipleri kurumunun lâğvı hakkında hiç bir müzakeratta bulunulmadığı gibi kurumumuz yalnız Beyoğlu eczane sahiplerinin değil bütün Türkiye eczane ve lâboratuar sahiplerine şamil olduğunu tavzih eder ve meslekte ikilik olmadığını bildiririz,,

Gelecek Holanda gemisi

Akdenizde talim seyahatine çıkmış bulunmaktadır

Holanda bahriyesine mensup bir mektep gemisinin bugün limanımıza geleceğini yazmıştık. Bu gemi Hertoğ Hendrik isminde bir zırhlıdır ve kumandan Henrich'in kumandası altında bulunmaktadır. Holanda gemisi Akdenizde bir çok limanlarına uğramıştır, Pireden limanımıza gelmektedir.

Geminin zabıtan ve zabıt namzetlerile birlikte 300 kadar müretteba tı vardır.

Silâhları şunlardır: Bir adet 10 santimlik, dört adet 15 lik, 4 adet 7,5 luk, dört adet 3,7 lik topu vardır. Marmahreç tonusu 4371 dir.

Holanda bahriyelileri gelecek perşembe gününe kadar limanımızda kalacaktır. Geminin limanımızda bulunduğu müddet zarfında Holanda orta elçisi Baron de Harinxma kumandan ve zabitler şerefine bir süvare verecektir.

On iki kuduz hastası getirildi

Evvelki gün kuduz tedavi müessesesinde Geredenin Mengen kazasından on iki hasta getirilmiştir. Bunlar kuduz bir köpek tarafından ısırılmışlardır. Köpek, o mıntakanın Birlikköy, Kozköy, Arapköy ve Vız köylerinden on iki kişiyi muhtelif yerlerinden ısırmıştır. Bunların içinde Birliköyünden Şaban oğlu Muradın yarası derincedir. Bu hastalar hastahaneye alınmışlar ve tedavilerine başlanmıştır.

Hat bağlandı

Yarından itibaren trenler aktarmasız gelecek

Feyezan yüzünden, aktarma ile işliyen Avrupa seferleri, yarından itibaren gene eskisi gibi muntazam olarak tarifeye konulacaktır.

Dün alâkadarlara gelen haberlere göre, ana hattın Yunan arazisinde bozulan kısımları yeni bir kavis ilâvesi suretile birbirine eklenmiştir. Hasara uğrayan hattın tamirine devam edilmektedir.

Şark demiryolları kumpanyasının bozukluk dolayısile tarifeye ilâve ettiği A ve B seferleri yarından itibaren yapılmıyacaktır.

Bunun yerine konvansiyonel ve ekspres katarları işliyecektir.

Türk cerrahî cemiyetinde aylık toplantı

Türk cerrahî cemiyeti aylık toplantısını Ahmet Kemalin başkanlığında Beyoğlu hastanesinde yapmıştır.

Operatör Sadrettin bir felçten olma (Pied bot) vakası, profesör Salâhattin iki mide volvülüsü vakası takdim etmişlerdir.

Röntkenci Tarık Temel Safra taşı teşhisinde iki vaziyette radiyografinin ehemmiyeti hakkında tebligat yapmış münakaşaya Kemal, Fahri, Burhanettin iştirâk etmişlerdir.

Tarık Temel nadir bir rie kist hidatiki göstermiş, Kemal ve Fahri fikirlerini söylemişlerdir. Tarık Temelin isnaaşer karhasında ayakta ve yatakta yapılan muayenelerin ehemmiyeti hakkındaki tebliğinin münakaşasına operatör Fikret iştirâk etmiştir.

Gülhane musamereleri

Gülhane hastanesinin mutat tıbbî müsameresi, pazar günü yapılmıştır.

Doktor Rüştü tarafından Seboreli ekzama neticesi Glomerülo Nefrit. Dr. Saim tarafından zatürreye ve apandisit bir arada. Doktor Necat tarafından bir meri cismi ecnebisi vakaları gösterilmiş. Muallim Burhanettin: Elkan - temli hummalar hakkında. Doktor Ihsan Şükrü tarafından da kudus patalojisi hakkında tebliğler yapılmış ve münakaşalarına profesör Orhan, muallim Süreyya, muallim Abdülkadir, muallim Murat, muallim Burhanettin, muallim Burhan, doktor Ihsan Şükrü, Dr. Muhtar Fuat iştirâk etmişlerdir.

Askerî tebliğler

Beyoğlu askerlik şubesinden: 1 — 316 ilâ 328 doğumlulara kadar (dahil) geri kalanlardan iki senelik sınıflara ayrılmış yalnız istihkâm ve muhabere sınıfları şubat 935 günlemecinde sevkedilecektir. 2 — Bu celbedilecek iki sınıfın içtima günü 24 şubat 935 olup bu günlemeçte şubede hazır bulunmaları. 3 — Bu çağrılan sınıflardan Bedel vermek arzu edenlerin en son 23 şubat 935 akşamına kadar bedelleri kabul edileceğinden 1 şubat 935 ten itibaren mezkûr günün akşamına kadar müracaatla bedellerini yaptırmaları ve bu tarihten sonra müracaat edeceklerin bedellerinin kabul edilmiyeceği. 4 — Yukarıda yazılı içtima gününden sonra şubeye müracaat edenler hakkında mükellefiyet kanununun ceza kısmındaki madde ahkâmının tatbik olunacağı ilân

INHISARLARDA

Iranla afyon Mukavelesi

Dün üç devlet murahhasları toplantılara devam etti

Türk - Iran - Yugoslav görüşmelerine dün uyuşturucu maddeler inhisarı idaresinde yapıaln bir toplantı ile tekrar devam edilmiştir.

Iranlı murahhasların Iran inhisarından istedikleri bazı malûmatın geçikmesi yüzünden aksayan konuşmalar, alâkadarların verdikleri malûmata göre, önümüzdeki hafta içerisinde müsbet veya menfî bir neticeye bağlanacaktır.

Dünkü toplantıya afyon inhisarı umumî müdürü Bay Ali Sami başkanlık etmiş, Yugoslavya murahhası Bay Mihailoviç ve ökonomi bakanlığı namına da Bay Mümtaz hazır bulunmuşlardır. Müzakerelerde, Iranın Türk - Yugoslav anlaşmasına girmek için öne sürdüğü teklifler gözden geçirilmiştir.

Henüz, üç inhisar arasında bir mukavele imzalanması vaziyeti mevzuu bahis olmuş değildir.

Brüksel sergisinde inhisar pavyonu

Inhisar idaresinin Brüksel sergisinde bir Türk paviyonu kuracağı malûmdur. Pavyonda teşhir edilecek tütünlerimiz ve içkilerimiz için nümuneler ayrılmasına başlanmıştır. Bu nümuneler yakında Brüksele gönderilecektir.

Gelen muhacırlar

Şark Demiryolları yarım ücret alacak

Şark şimendiferleri ile Balkanlardan memleketimize gurup halinde gelen muhacirlerden şimdiye kadar yarım ücret alınıyordu. Kumpanya, bu tarifeyi perakende şekilde gelecek muhacirlere de teşmil etmiş ve kararını Nafıa başkomiserliğine bildirmiştir. Bundan böyle, Sivelengratta buduttan itibaren yarım ücret alınacaktır.

Yeni soyadı Alanlar

Istanbul Telgraf gişe memurlarından: Celâl Başarır, Sadi Çelik, Niyazi Duyan, Sadık Bulaner, Mustafa Alabora, Zeki Fırtına, Hüsnü Barlas soy adını almışlardır.

* Istanbul deniz ticareti müdürlüğünde müstahdem Hüseyin (Alkaş) soy adını almıştır.

* Türk Anonim elektrik şirketi neşriyat şefi Cevat, kardeşi Küçük Yozgatta barut fabrikaları kimyageri Kadri ve anneleri Bahriye (Gültekin) soy adını almışlardır.

* Şirketi Hayriyede B. Ahmet (Dalgıç), Kırıkkale tapa mütehassısı Mehmet Şakir, Emine, kızları Belkis, Semiha, Oğlu Istanbul hukuk fakültesi talebesinden Muzaffer (Nuray) soy adlarını almışlardır.

Sekizinci ihtisas mahkemesi mübaşirlerinden Hâmit (Serim) soy adını almıştır.

* Loydd Triestino memurlarından M. Arif ve biraderi gümrük memurlarından M. Hulûsi (Ultan) soy adını almışlardır.

Izmirde Karantinada oturan askerî mütekait Şaban Şevki, torunu Istanbul emniyet müdürlüğü kaçakcılık bürüsu üçüncü komiseri Hikmet (Göreli).

Emniyet müdürlüğü ahlâk zabıtası sivil memurlarından Şerif Eşi Hanife, kızları Sulhuye, Saliha, ölü biraderi Feyzi, oğlu Enver (Taşköprü).

Istanbul telgraf gişe memuru Niyazi refikası Nezihe, kızı Hadiret (Duyan) soyadını almışlardır.

Göreleden soy adı alanlar

GORELE, (Milliyet) — Kaymakam V. Rıza (Okat), Hakim Ziyaettin (Oğütçü), malmüdürü V. Irfan (Savaş), Jandarma K. Zeki (Akın), muhasebei hususiye M. (Erkal), nüfus memuru Şaban (Erdem), müstantik Muharrem (Yanıker), H. doktoru Tevfik (Ergin), Müddeiumumî V. Şevki (Kodal), C. H. Fırkası reisi Sabri eski soyu (Çalık), muhasebei hususiye yazganı Rifat (Tuna), inhisarlar memuru Cemal (Kökal), belediye başkanı Rıza eski soyu (Kugu), maarif memuru Etem (Kutgan), muhasebei hususiye tahsildarı M. Ali (Ezer), muhasebei hususiye tahsildarı Şevki (Yılmaz), varidat kâtibi Osman (Aslan), icra memuru Kemal (Koral), kaymakamlık yazganı M. Hilmi (Sayın), zabıt kâtibi Temel, oğlu sıhhat Me. Sıtkı (Demir At), Belediye E. âzasından Bilâl eski soyu (Çolak), babası Giresun meb'usu Şevket, kardeşi Samsun sulh hakimi Hamdi), Tapu memuru Hazım (Yamak), Yeni Adam bayii M. Ali ve kardeşi Kemâl Gürcü (Kakıcı) soyadlarını almışlardır.

Bugün matine 14,30 da
İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu
TEPEBAŞINDA ŞEHİR TIYATROSU
935 çarşamba günü akşamı
Saat: 20 de
UNUTULAN ADAM
6 Tablo
Yazan: NAZIM HIKMET
1021

Asliye mahkemeleri ikinci yenileme bürosundan: Dokuzda altı hissesi mahlulen evkafa rücu eden Kuruçeşmede Zincirlikuyu caddesinde kâin Bahçezit vakfından atik 4 numaralı köşk müteveffa Şakir paşa veresesinden Sabihanın borcundan dolayı açılan dayanıklı yenileme muamelesi sırasında kerisi müddeialeyh Belkisa ilânen tebliğ icrasına karar verilmiş olduğundan tetkikatın yapılacağı 10 mart 935 perşembe günü saat 14 te büroda hazır bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7888)

Istanbul ikinci icra memurluğundan: İpotek cihetinden paraya çevrilmesine karar verilen ve yeminli ehli vukuf tarafından tamamına on beş bin yüz kırk lira kıymet takdir olunan Istanbulda Hocapaşa mahallesinde Çakmakçı kapısı caddesinde 16 ada 28 parsel ve eski 1 mükerrer yeni 7 No.lu ve 2 numarasa kırkçeşme suyunu havi müştemilât bir bap kargir garaj arttırmaya konmuş olup 13-3-935 çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma bedeli kıymeti muhammenenin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde mezkûr gayri menkulü alıcısı uhtesine ihale olunacaktır. Aksi halde son arttıranın antı yerinde bırakılmak üzere arttırma on beş gün müddetle uzatılarak 28-3-935 perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar gene dairemizde yapılacak olan açık arttırmada dahi arttırma bedeli takdir olunan mezkûr kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde satış 2280 numaralı kanun ahkâmına tevfikan geri bırakılacaktır. Arttırmaya girmek istiyenlerin mezkûr gayri menkulün kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya müsal bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Hakları tapuya yazılı olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasına giremezler. Birikmiş bina, kıf icaresi, belediye vergileri borçlu aittir. Daha çok malûmat almak isteyenlerin 17-2-935 pazar gününden itibaren dairemizde açık ve asılı bulundurulacak olan arttırma şartnamesi 934 - 1066 No. lu dosyasında mevcut ve mezkûr gayri menkulün evsaf, saha, ve sairesini havi vaziyet ve kıymeti diri kıymet raporunu görüp anlayacaklarıdır ilân olunur. (7887)

Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesinden: Konyada istasyonda Türk ticaret bankasına ait hanede oturmakta iken tedavi için geldiği Istanbulda Taksimde Alman hastanesinde 17-1-935 te ölen kaymakam Hüseyin Hüsnü karısı Zeynep'in terekesine mahkemece el konmuştur. Ilân gününden başlamak üzere alacaklı ve vereceklilerin bir ay ve mirasçıların üç ay içinde Beyoğlu dördüncü sulh hukuk mahkemesine baş vurmaları ilân olunur. (7877)

Beşinci icra memurluğundan: Borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesine karar verilmiş olan hanenin satışı 9-2-35 cumartesi günü saat dokuz buçuktan itibaren Beyoğlu Tarlabaşı Saksı sokak 1 numaralı hanede satılacaktır. Taliplerin mahalli mezkûrda bulunan memurumuza müracaatları ilân olunur. (7875)

Istanbul asliye mahkemeleri birinci yenileme bürosundan: 4 kânunuevvel 933 tarihinde ikame olunup Istanbul asliye ikinci ticaret mahkemesinde derdesti rüyet ve Liman şirketile Karamanof arasında mütekevvin dosyasının yenilenmesi için verilen beyanname ve gönderilen davetiyeden Karamanofun ikametgâhının meçhul olduğu beyanile mübaşiri tarafından verilen tebliğ iade edilmiş ve yirmi gün müddetle ilânen tebligat ifasına ve 25-2-935 pazartesi günü saat 15 de yenilenmesinin başlanmasına karar verilmiş olduğundan mezkûr günde Galata postane binasında kâin birinci yenileme bürosuna gelmediği takdirde 2367 numaralı kanun ahkâmına tevfikan yenilenmenin gıyabında yapılacağı ilân olunur. (7876)

rak tutulmuştur.

Mevduatı Koruma Kanununun 17 nci maddesi ahkâmına tevfikan muhtelif Bankaların Merkez Bankasına yaptığı teslimat

Mevduat sahiplerinin isim ve adresleri	Mevduatı Merkez Bankasına devreden Banka.	Devir Tarihi	Mevduatın yapıldığı Merkez Bankası	Meblâğ
Mme A. Deveaux	Selânik Bankası	14/2/34	İstanbul Şubesi	FS. 136.85
E. Ruso ve mahdumları	Selânik Bankası	14/2/34	İstanbul Şubesi	FB.10.000,—
J. F. Costopolos	Selânik Bankası	14/2/34	İstanbul Şubesi	Sterlin 0.3/—
Adolf Deutsche	"	"	"	Sterlin 4.4/—
Bank of Montral	"	"	"	Sterlin 0.13/—
1922 de Celaevem Terez	Banco Di Roma	5/3/34	"	Sterlin 11.10/6
932 de Gold Manifacturı	Selânik Bankası	4/4/34	İzmir Şubesi	Sterlin 11.2/—
E. Spolianski hesabı	Felemenk Bahri Sefit Bankası	26/12/34	"	Sterlin 32.13/—
Müfit Zade M. Fehmi	Memaliki Şarki ye Fransız Bank.	7/5/34	"	Sterlin 33.4/6
Mustafa H. İsmail	" "	"	"	Sterlin 0.16/7
Gerz Chammanger	Selânik Bankası	19/6/34	İstanbul Şubesi	Sterlin 8.—/—
Lily Chilton	"	"	"	Sterlin 5.—/—
Cairo Motor et Cie Ltd.	"	"	"	Sterlin 7.8/4
Edvard Bug. Co. Grattener	Banco Di Roma			Sterlin 22.84
Burgi Strasse 14/1 Berlin				
N. Mizrahı et Cie.	Selânik Bankası	14/2/34	İstanbul Şubesi	KÇ 4.340,—
Union des Galéri Bruxelles	Selânik Bankası	14/2/34	İstanbul Şubesi	FF. 1.18
N. Yazıcı	"	"	"	" 150.—
Schenker et Cie Xanthi	"	"	"	" 2.523.80
Raymond Lauffray	"	"	"	" 115.—
Georges Obbud	"	"	"	" 60.—
Schenker et Cie Sufilde	"	"	"	" 589.—
S. ve W. Hofman	"	"	"	" 45.—
Teodor Anastasiades	"	"	"	" 13.50
Max Berncisten	"	"	"	" 9.50
Domonique Favetti	"	"	"	" 33.05
D. Antrankian	Banco Di Roma	6/2/34	Izmir Şubesi	" 1.000.—
Meçhul	Selânik Bankası	19/6/34	İstanbul Şubesi	" 200.—
"	"	"	"	" 500.—
"	"	"	"	" 58.75
S. Azaryan	"	"	"	" 310.77
Ali Elkâtip	"	"	"	" 3.000.—
Cook et Sones	"	"	"	" 20.—
Ahmet Çavuş	"	"	"	" 10.—
Ardas Musıghi.	"	"	"	" 60.—
Dr. de le Near Cassulief	"	"	"	" 30.—
Rollini	"	"	"	" 58.—
Süleyman Muharrem	"	"	"	" 40.—
Toulemonde	"	"	"	" 20.—
Dubais Comptoit Français	"	31/8/34	"	" 195.80
Export				
Ovro de Aktiebolaget	"	"	"	" 71.10
J. Josephiades	"	"	"	" 434.89
L. Fouestier	"	"	"	" 1.979.72
Pinot en Piot	"	"	"	" 219.44
Direction de l'Illustration	"	"	"	" 698.23
Le Journal	"	"	İstanbul Şubesi	FF. 35.90
22 N. Domicile	"	"	"	" 2.295.01
Askerî Fabrikalar A.Şirketi	"	"	"	" 2.154.53
T. Hilmi	"	"	"	" 199.50
"	"	"	"	" 229.23
C. Badetti	"	"	"	" 302.24
R. Rahmi ve Mahd.	"	"	"	" 1.264.23
Ipekçi Mahdum.	"	"	"	" 528.48
Wiener Bank Verein	"	"	"	" 3.194.10
Charles Landier	"	"	"	" 77.50
Meçhul	"	6/6/34	"	" 3.373.38
Erste Ungarisch Paper Ind. Selânik Bank Ltd.	"	19/6/34	"	" 70.—
Ruben et Cie.	"	"	"	" 300.—
Papadupoles ve Karabekir	"	"	"	" 1.350.15
Nicolas Cottan	"	"	"	" 352.—
Meçhul	"	"	"	" 951.39
"	"	"	"	" 2.097.—
"	"	"	"	" 247.70
"	"	16/7/34	"	" 13.639.65
"	"	"	"	" 100.—
Faik Ahtar	"	15/12/34	"	" 77.34
Tevfik Ef.	"	"	"	" 16.06
C. H. Dilis	"	"	"	" 39.68
Avusturya Macaristan Üsküp Kons	"	"	"	" 16.95
S. Demanyo Elian Catonia	"	"	"	" 16.93
Tevfik Ef.	"	"	"	" 6.40
Avusturya Konsolos Manastır	"	"	"	" 2.5
Kana Hatice Hanım	"	"	"	" 54.7
Mesdut Manastır Ş. 5 adet tasarruf cüzdanı.	"	"	"	" 15,26
Mesdut Üsküp Ş. 5 adet tasarruf cüzdanı.	"	"	"	" 40.38
Sofi Karlman	"	"	"	" 42.25
Vasil Hamuryan	"	"	"	" 17.60
Meçhul	"	"	"	" 27.88
Mme Lona Bohor İskeçe	"	"	"	" 106.54
Meçhul	"	5/12/934	"	" 8.67
"	"	"	"	" 16.13
"	"	"	"	" 16.13
"	"	"	"	" 18.45
"	"	"	"	" 12.90
"	"	"	"	" 12.90
"	"	"	"	" 3.22
"	"	"	"	" 40.29
T. H. Vasilos Drama	"	15/12/934	"	" 5.14
Efkilides Delo	"	"	"	" 3.50
A. Strmllons Drama	"	"	"	" 7.05
Metropapas Drama	"	"	"	" 3.52
Ch. Makamaris Drama	"	"	"	" 7.04
Denis Cotonis Drama	"	"	"	" 8.45
G. Limberopolos Drama	"	"	"	" 14.08

Maliye Vekâletinden:

1 — 2257 No. lı madenî ufaklık para kanununa tevfikan Devlet alacaklarına mahsûben Otuz Sekiz kuruştan alınmak ta olan beher mecidiye, gümüş fiyatının yükselmesi hasebile kırk beş kuruşa çıkarılmış ve bu fiat üzerinden kabul edilmesi için Malsandıklarına tebligat yapılmıştır.

2 — Cumhuriyet Merkez Bankası da beher on gram safi meskûk ve gayri meskûk halis gümüşü 22 kuruş 50 santimden satın alacaktır. (557) 976

stanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Leylî Tıp Talebe yurdu için (640) adet kasket açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. İhale 19 Şubat 935 salı günü saat 14 de yapılacaktır. Beherinin tahmini fiatı 120 kuruştur. Muvakkat teminat 57 lira 60 kuruştur. Şartnameler mezkûr yurttan bedelsiz olarak alınabilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Cağaloğlunda sıhhat müdürlüğü binasındaki komisyona müracaatları. (614) 1011

Ankara Jandarma Umum Kumandanlığından:

Hozat, Mazgirt, Kızıldize ve Siirtte bulunan Jandarma Kıt'alarında iş görmek üzere Hekim hitiyacı vardır. Bu yerlerde iş görmeğe istekli olan müteakit ve serbest hekimlerin bulundukları yerin Jandarma Kumandanlığına dilek kâğıtları ile müracaat etmeleri. (534) 944

Tesviyeci ve Tornacı alınacaktır

Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden:

Kırıkkale Fabrikaları için tesviyeci ve tornacı alınacakdır. İsteklilerin imtihan için istida ile Ankara'da Fişenk Fabrikasına, İstanbul'da Bakırköy Barut Fabrikasına, İzmirdekiler de Halkapınar Silâh Tamirhanesine müracaatları. (526) 902

Istanbul Haricî Askerî Kıtaat ilânları.

1 — 1600 liralık Zeytin Yağı satın alınacakdır.

2 — Beher kilosunun muhammen fiatı 38 kuruşdur.

3 — Açık eksiltmesi 17 Şubat 935 pazar günü saat on beş buçuktadır.

4 — İlk pey parası 120 liradır.

5 — Şartnamesini görmek isteyenler her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Çorludaki Satınalma Komisyonuna gelmeleri.

(782) (513) 900

* * *

Yerli fabrikalar mamûlâtın dan beher metrenin tahmin edilen bedeli 36 kuruş olan 12 bin metre telâ ile bir metresinin tahmin fiatı 35 kuruş olan 45 bin metre haki astarlık bez kapalı zarfla eksiltmesi 20-2-935 çarşamba günü saat 15 tedir. İstekliler şartname ve örnekleri parasız olarak M. M. V. Satınalma komisyonundan alabilirler. Eksiltmeye girecekler bin beşyüz beş lira yirmi beş kuruşluk muvakkat teminat mektup veya makbuzları ve kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankara M. M. V. Satınalma komisyonuna vermiş bulunmaları. (785) (544) 938

...

11 Şubat 935 te pazarlıkla alınacağının duyurulması istenen (850) adet yün eldivenin miktarı 1540 adede çıkarılmıştır. Pazarlığı 25 Şubat 935 pazartesi günü saat 14 de İzmitte Fırka binasındaki satınalma komisyonunda yapılacakdır. Tutarı 847 liradır. Kati teminatı 127 liradır. İzmitte satınalma komisyonunda tutulan nümune görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte ticaret odasına kayıtlı olduğunu gösterir vesikasiyle gelmeleri. (788) (654)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü Etem Izzet BENICE
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Mevduât sahiplerinin isim ve adresleri	Mevduatı Merkez Bankasına devreden Banka.	Devir Tarihi	Mevduatın yapıldığı Merkez Bankası	Meblâğ
C. Manolides Drama	Selânik Bankası	"	"	" 14.03
G. Lambonides Drama	"	"	"	" 7.05
D. Tsogor Drama	"	"	"	" 10.56
Rudolf Armas	Banco di Roma	6/2/934	Izmır Şubesi	Lit. 320.—
Emannuele de postor	"	"	"	" 158.—
Abdullah Ef.	"	"	"	" 163.—
Adnan	"	"	"	" 163.—
Alagiz Azmi	"	"	"	" 1.714.—
Derviş Ef.	"	"	"	" 159.—
Salih Ef.	"	"	"	" 151.—
Süleyman Ef.	"	"	"	" 163.—
Essayan Madehme	"	"	"	" 20.390.—
Fazizyan G. A.	"	"	"	" 820.—
M. Joanides	"	"	"	" 538.—
P. Massaghan	"	"	"	" 3.390.—
Andjadoğlu Grestoo	"	"	"	" 153.—
Sclandes Jean	"	"	"	" 408.—
H. Tcheatakian	"	"	"	" 385.—
1922 de Artansia Kru - Vefat	"	5/3/934	"	" 1.540.—
Derviş Ef.	"	"	"	" 31.25
Salih Ef.	"	"	"	" 31.25
Süleyman	"	"	"	" 31.25
Aptullah Ef.	"	"	"	" 31.25
Adnan	"	"	"	" 31.25
Alager Asım B.	"	"	"	" 187.50
K. Kiriakides Gümülcine	Selânik Bankası	12/2/934	İstanbul Şubesi	Leva 440.—
A. Kurşumcioğlu İskeçe	"	"	"	" 900.—
Heskia Abolafia Dedeağacı	"	"	"	" 240.—
" " "	"	"	"	" 8.800.—
Hacı Panayoti Gonci	"	"	"	" 330.—
Beuveniste Nacari et Cie.	"	"	"	" 160.—
F. A. Amar et Cie.	"	"	"	" 844.—
P. Yeraşmah	Selânik Bankası	14/2/934	İstanbul Şubesi	M.K. 32.—
H. Behemoras	Selânik Bankası	14/2/934	İstanbul Şubesi	A.Ş. 1.—
Pol Pessy	Selânik Bankası	5/7/934	İzmir Şubesi	Peçeta. 515.80
Alphonse N. Aslan	"	"	"	" 438.25
S. Frangopolo	Banco di Roma	6/2/934	Izmir Şubesi	Drs. 1.380.85
İ. H. S. Skassis	Selânik Bankası	4/4/934	"	" 800.—

Yukarıdaki mevduatın geri alınması için Türkiye Cumhuriyet merkez Bankası İdarei merkeziyesine müracaat olunması mercudur. 606 1008

İstanbul Küçük İstikrazat Sandığı T. A. Şirketi

İstanbul küçük istikrazat sandığı Türk Anonim şirketinin hissedarlar heyetinin senelik adi içtimaı 10 mart 1934 pazar günü saat 15 de Galâtada Sen Piyer hanında 12 No. da şirketin merkezinde aktedileceğinden nizamnamei dahilinin 24 üncü maddesi mucibince gerek asaleten ve gerek asaleten ve gerek vekâleten lâakal 50 hisseye malik olup iştirâk etmek arzu eden hissedarların yevmi içtimadan 10 gün mukaddem usulü dairesinde hisse senetlerini şirket merkezine tevdi eylemeleri ilân olunur.

Ruznamei müzakerat

1 — Idare meclisi raporu,
2 — Murakıp raporu,
3 — 1934 senesi bilânçosunun tasdiki ve Meclisi Idarenin tebriyesi.
4 — Hisselere bir temettüün tevzii.
5 — Sene zarfında meclisi idareye tayin edilen bir azanın tasdiki.
6 — Idare meclisine 5 azanın intihabı.
7 — Iki mürakip intihabı.
8 — Idare meclisi azalarına şirketle ifayi muameleye salâhiyet vermek.

Heyeti umumiyede gerek asaleten ve gerek vekâleten bulunacak her bir hissedarın 50 hisse için bir reyi olacak ve şu kadar ki bir hissedarın 10 dan ziyade reyi olamıyacaktır. (7870)

Dr. A. KUTIEL

Karaköy Topçular caddesi No. 33
958

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Enis Veli masasına müracaat eden Menaşe Kuzen ve şürekâsı şirketinin istedikleri bin altmış liranın 6 mcı sıraya kayıt ve kabulüne ve bu suretle sıra cetvelinin düzeltilmesine iflâs idare heyetince karar verilmiş olduğu bilinmek üzere ilân olunur. (7898)

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Mecmuunun temamına dört yüz elli lira kıymet kesilen Yeniköyde Panaiya mahallesinde birinci sokakta tapu kaydına göre 22 ve mahallen 22-24 numerolarla murakkam ahşap iki hanenin yarım hisseleri dairemizce açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırmaya girmek için yüzde 7,5 teminat akçesi alınır müterakim vergi ve belediye rusumları ve vakıf icareleri müşteriye aittir. Şartnamesi 28-2-935 günlemecinden itibaren divanhaneye asılacaktır. 12-3-935 günlemecine rastlayan salı günü saat on dörtten on altıya kadar arttırması yapılacaktır. Arttırmada kesilen kıymetin yüzde 75 i bulmak şart olup aksi halde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere satış on beş gün daha uzatılarak 27-3-935 günlemecine rastlayan çarşamba günü ayni saatte ikinci arttırma yapılacak ve bu sefer en son arttıran üzerinde bırakılacaktır. 2004 numerolu kanunun 126 mcı maddesi mucibince ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifa hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususî ile faiz ve masarife dair olan iddealarını 20 gün içinde ve müspit evrakları ile birlikte dairemize getirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleri ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin 934-2888 dosya numerosile dairemize müracaatları ilân olunur. (7886)

İstanbul birinci iflâs memurluğundan: Müflis Toma Fotyadis alacaklılarına karşı kongurdato teklif etmiştir. Teklifin müzakeresi içni alacakları masaca kabul edilen alacaklılar bu ayın 18 inci pazartesi günü saat 14 de memuriyetim önünde yapılacak toplanmaya gelmenizi ilân ederim. (7899)

Deniz yolları İŞLETMESİ

Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel. 22740

MERSİN YOLU

İNEBOLU vapuru 10 Şubat PAZAR günü saat 10 da Mersine kadar. (645)

AYVALIK YOLU

MERSİN vapuru 9 Şubat CUMARTESİ günü saat 19 da İzmir'e kadar. (646)

TRABZON YOLU

KARADENİZ vapuru 10 Şubat CUMARTESİ 20 de Galata Rıhtımından kalkacak gidişte Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Gireson, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Of'a uğrayacaktır. (647)

Istanbul asliye 3 ücü hukuk mahkemesinden : Atinanın kocası Beyoğlunda Yenişehirde Kılburnu caddesinde 51 numaralı hanede sakin Tirasivolos Frankoli aleyhine açtığı tescil talak davasının icra kılınan muhakemesi neticesinde iki taraf arasındaki talak tesciline dair verilen 21-1-935 tarihli ve 934-1200 sayılı kararın müddeialeyhin ikametgâhı meçhul bulunmasına binaen ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan tarih ilândan itibaren 15 gün zarfında müddeialeyhhin temyiz edebileceği tebliğat makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur.

ISTANBUL IKİNCİ ICRA MEMURLUĞUNDAN :

Haczen paraya çevrilmesine karar verilen yeminli ehlivukuf tarafından tamamına üç bin ilra kıymet taktir olunan Boğaz içinde İstinyede Sultan mahallesinde Başbahçe sokağında eski 24 yeni 8 No. lu bir kıt'a bostanın tamamı 124 hisse itibarile 59 hissesi açık arttırmaya konmuştur, 11-3-935 pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar dairede açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma bedeli kıymeti muhammineden mezkûr hisseye isabet eden kıymetin yüzde yetmiş beşini bulduğu taktride mezkûr gayri menkul hissesi alıcısı üstünde bırakılacaktır. Aksi halde son arttıranın antı yerinde kalmak şartile arttırma on beş gün müddetle uzatılarak 26-3-935 salı günü saat 14 den 16 ya kadar yine dairemizde yapılacak olan açık arttırmasında dahi arttırma bedeli yukarda yazıldığı veçhile kıymeti muhamminenin yüzde yetmiş beşini bulmadığı taktirde satış 2280 No. lu kanuna tevfikan geri bırakılacaktır. Arttırmaya girmek isteyenlerin taktir edilen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya ulusal bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Hakları tapuya kayıtlı olmayan ipotekli alacalılarla diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde dairemize bildirmelidirler. Aksi surette hakları tapuya kayıtlı olmayanlar satış bedelnin paylaşmasına giremezler. Birikmiş bina, vakıf icaresi, tanzifiye ve tenviriyeden mütevellit belediye rusumu borçluya aittir. Daha çok malûmat almak isteyenlerin 16-2-935 cumartesi gününden itibaren dairemizde açık ve asılı bulundurularak olan arttırma şartnamesile 934-748 No. lu dosyasın da mevcut ve mezkûr gayri menkulün evsaf, mesaha, vesairesini havi vaziyet ve taktiri kıymet raporunugörüp anlayabilecekleri ilân olunur. (7884)

İst. 4 üncü icra memurluğundan : Dairemizin 934-1979 dosyasına aid Milliyet gazetesinin 7-2-934 tarihl inüshasının 7 inci sahifasinin üçüncü sutununun sonunda çıkan ilândaki şartnamenin divanhaneye asılacağı tarih 25-2-935 olacakken 25-3-935 olarak çıktığından tashihen ilân olunur.

Gedikpaşada Istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

1 — Jandarma efrad yatakları için tutulan nümunesi gibi yerli Dört bin kilo pamuk açık eksiltme ile satın alınacak ve eksiltmesi 24 Şubat 935 pazar günü saat on beşte Gedikpaşada Jandarma anbarı binasındaki komisyonumuzda yapılacakdır.

2 — Tasarlanan bahası İki Bin Yüz Yirmi ve ilk teminatı Yüz elli dokuz liradır.

3 — Şart kâğıdı parasız komisyonumuzdan alınabilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat mal sandığı makbuzu veya Banka kefalet makbuzu ve hüviyet cüzdanlariyle beraber yukarıda gösterilen gün ve saatte komisyonumuza gelmeleri. (639)

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara

Ba nka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi: 700,000,000 (İhtiyat akçesi : 580,000,000 Liret)

Travellers (Seyyahin çekleri) satar

Liret, Frank, İngiliz lirası veya Doları Frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolayılıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. (5999) 818

Istanbul Mıntaka Tahakkuk Müdürlüğünden:

Mercan Maliye Şubesi Çevresinde olup ıssılarının oturduğu yer belli olmıyan arsaların yerleriyle tadilât komisyonunca konulan kıymetleri aşağıda gösterilmiştir. Bu kıymetlere yarından itibaren bir ay içinde temyizen itiraz edilebileceği, arazi vergisi nizamnamesinin 34 üncü maddesi delâletiyle Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 ve 142 inci maddeleri mucibince ilân olunur. (648)

Mahallesi	Sokağı	No.	Cinci	Metre Murabbaı	Takdir olunan kıymet Lira
S. Viran	Sani İğneci Han Alt kat.	2	Arsa	15	45
S. V. Evvel	Dökmeciler	69	Dükkân Arsası	15	45

Sahibi	Vergisi L.	K.
Hacı Mehmet Tevfik ve Ali	23	
Hatice Hayriye	23	

İstanbul Millî Emlâk Müdürlüğünden:

	Muhammen Kıymeti Lira	K.
EMİNÖNÜ : Şeyh Mehmet Geylâni Mumhane sokak eski 17 yeni 23 numaralı dükkânın 295/1440 payı.	545	76
GALATA : Yenicami Fermeneciler sokak eski yeni 59 sayılı dükkânın 330/1920 payı.	359	00
BÜYÜKADA : Yalı mahallesi Lonee sokak eski 15,17,19,21 ve yeni 12 numaralı dükkânın 717/4800 payı.	80	66
HEYBELİADA : Dağ mahallesi hamam sokak eski 9,15,8 Mükerrer yeni 27-27/1 numaralı iki dükkânın 28/72 payı.	1064	00
FENER : Hacı isa sultan çeşmesi sokak eski 90-92 yeni 94-96 numaralı iki dükkân ve odaların 80/120 payı.	840	00

Yukarıda yazılı mallar 19-2-935 salı günü saat on dörtte dairemizde müteşekkil satış komisyonu marifetiyle peşin para ve açık arttırma ile ayrı ayrı satılacakdır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pey akçeleriyle müracaatları. (F.) (604)

Düzce icra dairesinden: Bir borçtan dolayı 48590 kilo tütün ikinci defa olarak satışa çıkarılmıştır. Satış peşin para ile yapılacak dellâliye ve sair masraf alıcıya ait olacaktır. Taliplerin satış günü olarak tayin edilen 20 şubat 935 çarşamba günü saat 14 te Düzce icra dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur. (7872)

ZAYI — Istanbul ithalât gümrüğünden aldığım 17814 numaralı beyannamenin birinci nüshasını zayi eyledim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. Muiz Paralli (7879)

Istanbul asliye üçüncü hukuk mahkemesinden: Haticenin Ibrahim aleyhine açtığı 934 - 1929 numaraya mukayyet boşanma davasının icra kılınan tahkikatının 5-2-935 tarihli celsesinde usulen vaki tebliğa rağmen dava olunan gelmemiş olduğundan hakkında gıyap kararı ittihazına ve tahkikatın 26-2-935 saat 14 de talikine karar verilmiştir. Beş gün zarfında itiraz etmekle beraber yevmi mezkûrda gelmediği veya vekil göndermediği takdirde tahkikat ve muhakemeye kabul edilmiyeceği ilân olunur. (7874)

BÜYÜK

Tayyare Piyangosu

18 inci Tertip 4 üncü Çekiş

11 Şubat 1935 de dir.

Büyük ikramiye: 25,000 Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır. 821

Nafıa Bakanlığından.

Kayaderesi istasyonuna 16 saat mesafede bulunan göksunun Yalakhasan ormanından kesilmek ve Kayaderesi veya ona mücavir istasyonların birinde teslim edilmek şartiyle muhammen bedeli 9800 lira bulunan 2000 adet çam telgraf direği kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21-2-935 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15,30 da Ankarada Bakanlık Malzeme müdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin, tekliflerini Ticaret odası vesikası ve 735 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uyğun banka kefalet mektubu ile birlikte 21-2-935 perşembe günü saat 14,30 a kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. İstekliler bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık malzeme müdürlüğünden alabilirler. (585) 980

Diyarbekir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Çermik kasabasında kaplı ca namile maruf Büyük ve Küçük hamamlara müştemil bulundukları Oda, Dükkân, Ahır ve Kahvehanenin tapuda yazılı hudut içerisindeki mevcut mükiyetlerinin yazılı olan 25000 lira kıymeti üzerinden bedelinin yarısı ihale akibinde ve diğer yarısı 935 mayısı sonunda ikiye taksitte verilmek üzere 13 Şubat 935 tarihine müsadif çarşamba günü saat 12 ye kadar kapalı zarfla arttırmaya konulmuştur. Daha ziyade malûmat almak isteyenlerin Vilâyet Daimî encümenine müracaat eylemeleri. 842

Ankarada Jandarma Umum Kumandanlığından:

Jandarma Umum Kumandanlığın bazı sebeplerle geriye bırakılan İkinci bir kısım mefruşatı Şubatın 13 üncü çarşamba günü saat 15 de Jandarma Umum Kumandanlığındaki komisyonda kapalı zarf ile eksiltmeye konulacaktır. Tahmin bedeli 9150 teminat 687 liradır. Mefruşatın cinsi, mıktarı, resim plân ve şart nameleri Jandarma Umum Kumandanlık levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı eksiltme kanunun gerek gördüğü vesikalarla teminat ve teklif mektuplarını muayyen zamanda komisyona vermelidir. (435) 845

Nafıa Bakanlığından:

Eloğlu istasyonuna 15 ve Meraşa 9 saat mesafede bulunan Kirazderesi ve Susu ormanlarından kesilmek ve Eloğlu veya ona mücavir istasyonlardan birinde teslim edilmek şartiyle muhammen bedeli 5462,5 lira bulunan 1150 adet çam telgraf direği kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 21-2-935 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15 de Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin, tekliflerini Ticaret odası vesikası ve 409,69 liralık muvakkat teminatlarının malsandığına yatırıldığına dair olan makbuz veya nümunesine uyğun Banka kefalet mektubu ile birlikte 21-2-935 perşembe günü saat 14 e kadar Malzeme müdürlüğüne tevdi etmeleri lâzımdır. İsteklilerin bu husustaki şartnameleri parasız olarak Ankarada Bakanlık Malzeme Müdürlüğünden alabilirler. (586) 981

Istanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Eksiltmeye konulan iş : Asabî emraz hastanesinde yapılacak Lepra pavyonu ikmali inşaatıdır.

Keşif bedeli : 5019 lira 73 kuruş olup bundan (4484) lira 83 kuruşluk kısımdır.

Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır : Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Nafıa işleri şeraiti umumiyesi, fennî şartname, keşif cetveli ve projedir.

İsteyenler bu şartnameleri evrakı 22 kuruş bedel mukabilinde asabî emraz hastanesi Baş Tabipliğinden alabilirler.

Eksiltme 19 Şubat 935 salı günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat Müdürlüğü binasındaki Komisyonda yapılacaktır. Eksiltme açık yapılacakdır. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 336 lira 38 kuruş muvakkat teminat vermesi bundan başka bu işi yapabileceğine dair İstanbul Nafıa Baş Mühendisliğinden vesika alıp getirmesi lâzımdır. (464) 847

Istanbul Ziraat Bankası Satış Komisyonundan:

Sıra No. sı	Semti	Mahallesi	Sokağı	Emlâk No. sı	Cinsi	Hissesi	Hisseye göre muhammen kıymeti	
2072/2	Kasımpaşa	Gazi Hasanpaşa	Dereboyu	13	Arsa	Tamamı	120	T.L
2949	Edirnekapı	Kariye	Şeyh Eyüb	25	Arsa metresi 64,50	„	95	„
2613	Eminönü	Ahiçelebi	Kemerli	19	Kâgir mağaza üstü odalar	20/1008	113	„
4096	„	Zindankapısı	Zindankapısı	63	„ „ „ „	2/3	7251	„
4184	„	„	Kantarocağı	15	Kâgir mağaza üstü iki kat odalar vesaire	1/2	7410	„
4390	Kadıköy	Rasimpaşa	Uzun hafız	211	Kâgir hane ve dükkân	85/456	309	„
4807	Eminönü meydanı Köprübaşı	Şeyh Mehmet Geylâni	Yeni Köprübaşı meydanı ve Arpacılar ve Sebzehane caddeleri	68-70-14-15-16	Kâgir Karakaş hanı ve altındaki mağazalar	1/24	4879	„
1598/2	Feriköy	Feriköy	Baruthane	E. 65	Arsa metresi 287	1/2	574	„
1598/3	„	„	„	E. 67	„ „ 287	1/2	574	„
1598/4	„	„	„	E. 67 Mü.	„ „ 287	1/2	718	„

4096 - 4184 - 4807 dosya numaralı mallar kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Gayrimubadil bonosile ihaleleri 12-2-935 tedir. Kapalı zarflarını ihale günü saat 13 e kadar vermeleri lâzımdır. Fazla tafsilât Galatada eski Kredi Liyone Bankasındaki satış komisyonundan alınır. (443)

Maliye Vekâletinden:

Darp edilmekte olan Gümüş paralardan Dört Milyon liralık kısmı az bir zaman zarfında tamamen tedavüle vazedilmiş olacağından eski gümüş paraların 1 Şubat 1936 tarihinden itibaren her hangi bir kıymetle mübadele vasıtası olarak kullanılmıyacağı hilâfına hareket edenler hakında kanunî takibat yapılacağı 2257 No. lu kanunun sekizinci maddesi mucibince ilân olunur. (558) 977